

עיר וקדיש מזו שמיא נחית

ט"ל תשבת מפיי זרעו

ספר זוהר הקטורת

בוזהר דא יפקון מן גלותא

והמשכילים יזהרו פזוזהר הרקיע

חוברת מספר 163

כסלו שנת תש"ע לפ"ק - עידה"ק בית שמש תובב"א

ספר זֶהָר הַקְטָרֶת

סדר אֲמִירַת פְּרִשַׁת הַקְטָרֶת
דִּינָיו וּמְנַהֲגָיו
כְּוִנּוֹתֶיהָ - וּסְגוּלָתֶיהָ
אֲמִירַת קְטָרֶת
מִדְּבָרֵי הַזֶּהָר שְׁלַחַן עֲרוּךְ וְהַפּוֹסְקִים
וּבֹה' פְּרָקִים

יוצא לאור על ידי מפעל הזוהר העולמי
בית שמש בנשיאות כ"ק האדמו"ר מהאלמין

רבי שלום יהודה גראס שליט"א
האדמו"ר מהאלמין
חיבר למעלה מאלף ספרים
על כל מקצועות התורה

סניף בת ים
רחוב בר יהודה 50
בת ים יצ"ו ארץ ישראל
טל: 0527651911

ספר מעבר יבוק במאמר עתר ענן הקטורת פ"ה סגולת הקטורת לליל הוואכט נאכ"ט תהלים לפניו ולאחריו

כתב בלילה שלפני המילה מה טוב לומר, סדר פיטום הקטורת, ומזמורי תהלים לפניו ולאחריו, ויועיל ודאי לתינוק, וכו' בתוספת רוח ונשמה בכח אור כי יהל עליו כל היום הוא וכו', וקטרת ראשי תיבות ק'דושה ט'הרה ר'חמים ת'קוה.

היות וּפְרִישֵׁת הַקְטָרֶת תִּלְוִי הַרְבֵּה בְּכֹנֶה כְּמִבְאֵר בְּזוּהַר הַקְדוּשׁ
וּבְשִׁלְחֹן עֲרוֹן; לָכֵן כְּתִבְנוּ בְּאוֹר קַל לְקִרְיָאָה וְהִבְנֶה בְּשִׁבִיל
שְׁתַּצְלִיחוּ לָכֵן לְמָה שְׁאַתֶּם אוֹמְרִים בְּפִרְשֵׁת הַקְטָרֶת, וְתִבְנֶנוּ אֶת
הַפְּרוּשִׁים הַיָּטִב וְכָכָה יִתְקַבְּלוּ הַתְּפִלוֹת עִם כָּל סְגוּלוֹתֶיהָ, אָמֵן.
*לִפְנֵי שְׁאַתֶּם קוֹרְאִים וּמִתְפַּלְלִים וּמִבְקָשִׁים לְעֹזֵר לְכָל דְּבַר
יְשׁוּעָה שְׁצָרִיכִים לְחוֹלָה וְכוּ', אֲזַ תֹּאמְרוּ סֵדֵר "פְּרִישֵׁת הַקְטָרֶת
הַזֹּאת לְרִפּוּאת אוֹ יְשׁוּעַת פְּלוֹנִי..... בֶּן פְּלוֹנִי".....

תפילה קצרה לאומרה קודם הלימוד

לַשֵּׁם יְחִיד קוֹדֶשׁא בְּרוּךְ הוּא וְשְׁכִינְתוֹהוּ וְכוּ'. עַל
 יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנַעֲלָם בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל
 לְאַקְמָא שְׁכִינְתָא מַעְפְּרָא, וְלַעֲלוּי שְׁכִינַת עֵינֵינוּ אִם
 הַבְּנִים שְׂמַחָה, עַל יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנַעֲלָם בְּשֵׁם כָּל
 יִשְׂרָאֵל.

חֲרִינֵי מְקַשֵּׁר עֲצָמֵי בְּלִימוֹד הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה בְּנִשְׁמַת כָּל
 הַתַּנְאִים וְהַצְדִּיקִים הַכְּתוּבִים בְּזוֹחַר הַקְּדוֹשׁ
 וּבְרֵאשֵׁם הַתַּנְאָ הָאֱלוֹקֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאי וְרַבִּי
 אֶלְעָזָר בְּנֵי. וְעַל יְדֵי זֶה תִּתְקַיֵּם תְּפִילַת דָּוִד הַמְּלֻךְ
 עָלָיו הַשְּׁלוֹם (תְּהִלִּים סא ד-ה') בִּי הָיִית מַחְסֵה לִי מִגְדָּל
 עַו מִפְּנֵי אוֹיֵב. אֲנוּרָה בְּאֶהְלֵךְ עוֹלָמִים אַחְסֵה כְּסִתֵּר
 בְּנַפְיָךְ סְלָה. וְאִזְכָּה שְׁבַלִּימוֹדֵינוּ זֶה יְהִי שְׁפָתוֹתֵיהֶם
 הַזְּכָבוֹת בְּקִבְר, לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַתְכָּה לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ
 לְיוֹצְרֵנוּ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹן בּוֹרְאֵנוּ. וּבְחֲדָיִן סַפְרָא סַפְרָא
 הַזּוֹחַר, יִפְקֹן יִשְׂרָאֵל מִן גְּלוּתָא בְּרַחֲמֵי, יִרְאֵה אֵל
 עַבְדְּךָ פְּעֻלָּךְ וְחֲדָרְךָ עַל בְּנֵיהֶם. וַיְהִי נַעַם אֲדָנֵי
 אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ בּוֹנְנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ
 בּוֹנְנָהוּ, וַיְהִי נַעַם אֲדָנֵי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ
 בּוֹנְנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ בּוֹנְנָהוּ (תְּהִלִּים צ' ט"ז י"ז).

תפילה קודם לימוד קבלה מהאר"י זלה"ה

רבון העולמים ואדני האדונים. אב הרחמים
 והסליחות. מודים אנחנו לפניך יהוה אלהינו
 ואלהי אבותינו, בקידה ובהשתחויה, ששקבתנו
 לתורתך ולעבודתך עבודת הקדש, ונתת לנו חלק
 בסודות תורתך הקדושה. מה אני, מה חיינו, אשר
 עשית עמנו חסד גדול כזה. על פן אנחנו מפילים
 תחנונינו לפניך שתמחול ותסלח לכל חטאתינו
 ועונותינו. ואל יהיו עונותינו מכדילים בינינו לבינה. ובכן
 יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, שתבונן
 את לבבנו לראתך ואהבתך, ותקשיב אזנה לדברינו
 אלה, ותפתח לבבנו הערל בסודות תורתך. ויהיה
 למודנו זה נחת רוח לפני כפא כבודך בריח ניחוח.
 ותאציל עלינו אור מקור נשמתנו בכל בחינותינו.
 ושיתנוצצו ניצוצות עבדיך הקדושים אשר על ידם גלית
 דבריך אלה בעולם. וזכותם וזכות אבותם וזכות תורתם
 ותמימותם וקדשם יעמוד לנו לכל נפש בדרך אלו.
 וזכותם תאיר עינינו כמה שאנו לומדים. כמאמר נעים
 זמירות ישראל, גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך. יהיו
 לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך, יהוה צורי וגאלי. פי
 יהוה יתן חכמה, מפיו דעת ותבונה:

רַבּוֹן עֲלְמֵינִי, דְּאַנְתָּ הוּא מְגַלִּי עֲמִיקְתָּא וּמְסַתְרָתָא
 וְגַלִּי רִזְיָא. יְהֵא רַעְיָא מִן קְדָמְךָ לְאַסְפְּרָא מַלְיָן
 בְּפוּמְנָא, לְקִימָא בְּנָא מְקָרָא שְׁפַתּוּב, וְאַנְכִי אֲחִיָּה עִם
 פִּיךָ וְחֹרִיתִיךָ אֲשֶׁר תְּדַבֵּר. וְלֹא נִיעוּל בְּכַסּוּפָא קְדָמְךָ.
 וְנִזְבִּי לְמִשְׁמַע רִזִּין עֲלֵאִין דְּאוֹרִיתָא מְפוּמָא דְּרִישָׁא
 דְּמַתִּיבְתָא עֲלֵאָה. אָמֵן וְכֵן יְהִי רִצּוֹן, אָמֵן, סְלַח:

וְנִתְרַר יֵצֵא מַעַדְן לְהַשְׁקוֹת אֶת-חַגְוֵן, וּמִשָּׁם יִפְרֵד וְהִיָּה
 לְאַרְבָּעָה רָאשִׁים: וְהַמְשַׁבְּלִים וְיִתְרוֹ בְּזֹהַר
 הַרְקוּעַ, וּמַצְדִּיקֵי הַרְבִּים בְּכּוּכְבִּים לְעוֹלָם וָעֶד: גַּל-עֵינֵי
 וְאַבִּיטָה נִפְלְאוֹת מִתּוֹרַתְךָ:

תפלה לרפואות וישועות

חַרְיֵנִי מִקַּבֵּל עָלַי מַצְוֹת עֲשֵׂה שֶׁל וְאַהֲבַת לְרַעְךָ כְּמוֹךָ,
 וְחַרְיֵנִי אֶזְהָב כָּל אֶחָד מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּנַפְשִׁי
 וּמְאָדִי, וְחַרְיֵנִי מִזְמַן אֶת פִּי לְלַמֵּד בְּסֵפֶר הַזֹּהַר הַקְדוּשׁ
 לְזִכְרוֹת ... פב"פ (וּכְאֵן יִפְרֵט בְּקִשְׁתּוֹ) [לְרַפּוּאוֹת...]. וְיִשְׁוּעַת
 [...] [לְבָנִים ...] הַשֵּׁם יִשְׁלַח דְּבָרוֹ יַחְזַקְהוּ וְיִוְרָפְאֵהוּ
 בְּרַפּוּאוֹת הַנְּפֶשׁ וְרַפּוּאוֹת הַגּוּף בְּרַמ"ח אֲבָרָיו וְשֵׁס"ה
 גִּידָיו בְּתוֹךְ שְׂאֵר חוּלֵי יִשְׂרָאֵל וְיֹאדְרִיךְ יָמָיו וְשִׁנּוּתָיו
 בְּנַעֲמִימִם] וְיִוְשִׁיעֵהוּ בְּדַבַּר יִשְׁוּעָה וְרַחֲמִים ... אָמֵן
 סְלַח:

תפילה לאחר קריאת הזוהר

יהי רצון מלפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי שיתקנים בנני
 עתה מקרא שפתוב "ואשים דברי בפיך וכצל ידי
 בפיתוך לנטע שמים וליסד ארץ", להעלות לרוזים
 ולתקן תריסות וחרבות השכינה הקדושה לקשומט
 ופורפרא עלאה ולארמון שעל מבונו ישב להחזיר
 עמרה ליושנה וקום בנני מהרה מקרא שפתוב "והיה אור
 הלבנה פאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים פאור
 שבעת הימים". וזכות הרשב"י הקדוש ובנני רבי אלעזר,
 ויזתם בן עזיהו, יעמוד לנו לתקן העולם מיזם שנברא עד
 סופו ברצונו וברצון יראיו. ובזכות היותנו עוסקים
 בחכמה הזאת, על ידה התקרב הנאולה, וישועתה
 מהרה תצמיח, לעלוי שכינת עיונו במהרה ביומינו.
 ויקום בנני מקרא שפתוב "ויאמר אלהים יהי אור",
 ויזרח עלינו אור יהוה, ביום ההוא יהיה יהוה אחד ושמו
 אחד, אמן נצח סלה ועד. (נסח התפלה מתוך לשונו הקדוש של

רבי חיים ויטאל זיע"א)

מוזרה אני לפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי שזכייתי
 ללמוד ולהגות בספר הקדוש הזה ויתרה
 עלאה, וזכות התנאים הקדושים שלמדנו תורתם
 יעמוד לנו ולזרענו ונזכה להבטחת הנביא (ישעיה נט,

כ-כא) וְכֹא לְצִיּוֹן נוֹאֵל וּלְשָׁבִי פִשַׁע בְּיַעֲקֹב נֶאֱמַר יְהוָה.
 וְאֲנִי זֹאת בְּרִיתִי אִתְּכֶם אָמַר יְהוָה רִנְחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ
 וּדְבָרֵי אֲשֶׁר שָׁמַתִּי בְּפִיךָ לֹא יִמוּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי זִרְעָה
 וּמִפִּי זֶרַע זִרְעָה אָמַר יְהוָה מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם. וַיִּתְקַיֵּם
 בְּנֹו הַנְּבוֹיָאָה (ישעיה נא, טז) וְאֲשִׁים דְּבָרֵי בְּפִיךָ וּבְצֵל יְדֵי
 כְּפִיתֶיךָ לְנִמְעַ שָׁמַיִם וְלִיסֹד אָרֶץ וְלֵאמֹר לְצִיּוֹן עֲמִי
 אֲתָה. וּבְרַבַּת מִשָּׁה רַעֲיָא מְחִימָנָא תַתְּגַלָּה בְּמַהֲרָה
 דִּידָן, יְהוָה בְּרַדְד יִנְחַנֵּנוּ וְאִין עֲמוֹ אַל נִכְר, יִרְאוּ עֵינֵינוּ
 וַיִּשְׁמַח לִבֵּנוּ וְתַגֵּל נַפְשֵׁנוּ בִישׁוּעַתְךָ בְּאַמַּת בְּאֵמֹר
 לְצִיּוֹן מֶלֶךְ אֱלֹהֶיךָ, בְּרוּךְ יְהוָה לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.

(סוד ה')

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מֶלֶךְ רַחֲמָן רַחֵם עָלֵינוּ טוֹב
 וּמְטִיב הַדְּרָשׁ לָנוּ. שׁוּבָה אֵלֵינוּ וְעֲלֵינוּ
 בְּחֶמּוֹן רַחֲמוֹךָ בְּגִלְל אֲבוֹת שְׁעָשׂוּ רְצוֹנְךָ. בְּנֵה בֵיתְךָ
 בְּבִתְחִלָּה וּבְנוֹן מִקְדָּשְׁךָ עַל מְבוֹנוֹ. וְהִרְאֵנוּ בְּכַנְיָנוּ
 וְשִׁמְחֵנוּ בְּתַקְוָנוּ. וְהַשְׁבֵּ שְׂכִינְתְּךָ לְתוֹכוֹ, וְהַשְׁבֵּ בְּהַנִּים
 לְעַבְדֶּיךָם וְלוֹוִיִּים לְדוֹכָנָם לְשִׁירָם וְלְזִמְרָם. וְהַשְׁבֵּ
 יִשְׂרָאֵל לְנֻיָּהֶם. וּמְלָאָה הָאָרֶץ דְּעָה אֵת יְהוָה לִירְאָה
 וְלֵאחֲבָה אֵת שְׁמֶךָ הַגְּדוֹל הַגְּבוּר וְהַעוֹרָא אָמֵן בֵּן יְחִי
 רְצוֹן.

(סי"ת)

שמר שותפות

יהודי יקר!!!

בס"ד זכית להיות שתף במאמצי הגאולה
וללמוד זוהר הקדוש "יחד שבטי ישראל",
לקנוי ידוע לך, שבשתי דקות לימוד זוהר ליום,
אתה בן עולם הבא, וזכה להיות מרואי פני המלך!

**ברצוננו להגיע לכל יהודי ויהודי באשר הוא שם!
וזהו בגדר הצלת נפשות ממוש! ובך משתבח הקב"ה בכל יום!**

בכמה שקלים ליום אתה נעשה שיתף לרשב"י הקדוש,
וזכה לשמורה והגנה לך ולמשפחתך ובכל משלח ידך.

בא והטה שכם, למפעל הקדוש
שפלו לשם שמים, לקירוב הגאולה בקרמים.

זכור המושיח בפתח!

וכל מי שייגנס בתוך תיבת ההצלה של הרשב"י, זוכה לספת מגון!
ולא יחוש ולא יפחד מהאויבים, מהטילים, ומפל מיני פגעים.

הרוח בולו שקך,

תן לרשב"י ותקבל פי אלה,

בברכת אלה המגן,

מפעל היוהר העולמי

אנא הושיטו ידיכם ומלאו את הטופס המצורף,

ושלחו בפקס: 02-9951300

לתרומות בקרמים אשראי: 052-7651911

ניתן לשלוח בפקס הנ"ל, שמות לתפלה ושועה:

וכן אפשר להתפלל וללמוד זוהר הקדוש לעלוי נשמות

תזכו למצוות ולחיים טובים!

❀ פֶּרֶק א' ❀

לְקוּמֵי קַטְרֵת מִדְּבָרֵי שְׁלֶחַן עֲרוּף אֹרַח חַיִּים וַיֹּרֶה דְעָה

אֹרַח חַיִּים סִמֵּן א סַעִיף ט': יֵשׁ נוֹהֲגִין לוֹמַר פְּרֻשֵׁת הַכִּיּוֹר (שְׁמוֹת ל, יז כ"א) וְאַחַר כֵּן פְּרֻשֵׁת תְּרוֹמַת הַדָּשֵׁן (וַיִּקְרָא ו, א ו) וְאַחַר כֵּן פְּרֻשֵׁת הַתְּמִיד (בַּמִּדְבָּר כח, א ח) וְאַחַר כֵּן פְּרֻשֵׁת מִזְבֵּחַ מִקְטֵר קַטְרֵת (שְׁמוֹת ל, יז י) וּפְרֻשֵׁת סַמְנֵי הַקַּטְרֵת וְעֲשִׂיתוּ (שְׁמוֹת ל, לד לו).

בְּאֵר הַיֵּטֵב אֹרַח חַיִּים סִמֵּן קל"ב [ו] עָרַב וּבִקֵּר אַחַר הַתְּפִלָּה - הַקֶּשֶׁה הַט"ז דְּאֵיתָא בְּש"ס אֵין לֵךְ דְּבַר שְׁקָדָם לְתַמִּיד שֶׁל שַׁחַר אֶלָּא קַטְרֵת בְּלִבְד וְהַתְּפִלָּה כְּנֶגֶד תְּמִידִין תְּקַנּוּם אִם כֵּן הָיָה לָנוּ לְהַקְדִּים פֶּטוּם הַקַּטְרֵת קָדָם לְתַפִּלַּת שְׁמוֹנֵה עֶשְׂרֵה עֵין שָׁם שֶׁהַעֲלָה וְעַל פִּי זֶה נִהְיֵתִי בְּעֲצָמֵי לוֹמַר פֶּטוּם הַקַּטְרֵת קָדָם בְּרוּף שְׁאָמַר, עַד כָּאֵן. וְהִמְגֵן אֲבָרְהֵם הַקֶּשֶׁה לְמָה אָנוּ אוֹמְרִים אוֹתָהּ אַחַר מוֹסֵף וְהֵלֵא הַקַּטְרֵת קָדְמָה לְמוֹסֵפִין לְכוּלֵי עֲלָמָא. וּמִיֵּשֵׁב דְּאֶפְשָׁר דְּכוֹנְתָנוּ לְפִטֵּר מִתּוֹךְ דְּבָרֵי תוֹרָה עֵין שָׁם. וּבשְׁל"ה כָּתַב לְאַמְרָה בְּשַׁחֲרִית קָדָם הַתְּפִלָּה וְאַחַר הַתְּפִלָּה. וּבְעָרַב אוֹמַר קָדָם תְּפִלַּת מִנְחָה אָבֵל לֹא לְאַחַר תְּפִלַּת מַעְרִיב דֵּהָא הַקַּטְרֵת קַטְרֵת פְּסוּל לְאַחַר הַדְּלָקַת גִּירוֹת עֵין כְּנֶסֶת הַגְּדוּלָה וּמִגֵּן אֲבָרְהֵם וּבִסְפֵר בְּאֵר שְׁבַע:

בְּרַפֵּי יוֹסֵף לְהַגְאוֹן הַקְדוּשׁ בַּעַל הַחֵיד"א אֹרַח חַיִּים סִמֵּן קל"ב: [ו] פֶּטוּם הַקַּטְרֵת וְכו', אַחַר הַתְּפִלָּה וְכו'. יֵשׁ מְדַקְדָּקִים שְׁכַשְׂאוֹמְרִים פֶּטוּם הַקַּטְרֵת בְּסִדֵּר הַזְּמִירוֹת,

אומרים אתה הוא ה' אלהינו שהקטירו וכו', אך בסוף פרשת תפלת השחר אחר שאומרים קנה מתחילים ויאמר ה' אל משה קח לך סמים וכו', וטעמן כי אחר פרשת התמיד בבקר ובערב מכונים לקטרת ממש על דרך ונשלמה פרים שפכתנו, אך אחר תפלת השחר אמירת פטום הקטרת הוא משום שמירה, ולכן אין אומרים הקדמת אתה הוא ה' וכו', דעתה אינה בשביל מצות הקטרת קטרת. וכבר נודע כי עצום ונורא הוא שבח המגיע למכוין באמירת פטום הקטרת כמו שהאריכו מאד בספר הזהר.

שלחן ערוך אורח חיים סימן קל"ב (ב) אסור לאדם לצאת מבית הכנסת קדם קדושה דסדרא: הג"ה... – ויש לומר פטום הקטרת ערב ובקר אחר התפלה, ואומרים תחלה: אין כאלהינו וכו', ואומרים השיר שהלויים היו אומרים במקדש, שחרית לבד (טור); ויש שכתבו, ליזהר לומר 'פטום הקטרת' מתוך הכתב, ולא בעל פה, שהאמירה במקום ההקטרה, וחישישין שמא ידלג (בית יוסף בשם מהר"י וא"ח) אחד מסמניה, ואמרינן שהוא חייב מיתה אם חסר אחת מסמניה. ולכן נהגו שלא לאמרו בחול, שממהרין למלאכתן וחישישין שמא ידלג. וכשיוצא מבית הכנסת אומר ה' נחני וגו' (תהלים ה, ט) (כל בו) ומשתחוה ויוצא (מהרי"ל).

בשו"ע יורה דעה סימן רס"ה ברמ"א (יא) נוהגין לעשות כסא לאלהיו, שנקרא מלאך הברית, וכשמניחו יאמר בפיו שהוא כסא אליהו: הגה – ונוהגין להדר אחר מצוה זו, להיות סנדק לתפס התינוק למוהלו (הגהות מיווני פרק ג' דמילה). ויפה כח הסנדק מכח המוהל להקדימו לקריאת התורה, דכל סנדק הוי כמקטיר קטרת (מהרי"ל בשם ר"פ), ולכן נוהגין שלא לתן שני

יְלָדִים לְבַעַל בְּרִית אֶחָד, כְּדֹאֲמַרִּינָן גְּבִי קַטְרֹת: חֲדָשִׁים לְקַטְרֹת (שם בשם ר"פ).

וְהַבָּאָר שָׁבַע כְּתָב... דָּאָם לֹא נָתַן בָּהּ מַעֲלָה עֲשׂוֹן, חִיָּב מִיתָה, אִם כֵּן צָרִיךְ לִיזְהַר בִּי"א סַמְמָנִים וּבְמַעֲלָה עֲשׂוֹן, וּבְאַחֲרָיִם אֵין קַפְדָּא כָּל כָּךְ. (מג"א סק"ה)

כְּתָב שְׁל"ה כְּשֹׂאוֹמֵר 'אִיזְהוּ מְקוֹמָן' או 'בְּמָה מְדִלְקִין' או 'פְּטוּם הַקַּטְרֹת' יַעֲשֶׂה קוֹל נִגּוֹן דְּמַשְׁנִיּוֹת. (משנ"ב סי' נ' סק"ב)

סִמְן תְּרַכַּב - הַלְכוֹת יוֹם הַכַּפּוּרִים סֵדֵר תְּפִלַּת מְנַחָה: (א) לְמִנְחָה אוֹמֵר: אֲשֶׁרִי, וּבָא לְצִיּוֹן, וְאֵין אוֹמְרִים: וְאֲנִי תְּפִלְתִּי, אֲפִילוּ אִם חָל לִהְיוֹת בְּשֶׁבֶת: הַגָּה - וְאֵין אָנוּ נוֹהֲגִין לוֹמֵר: אֲשֶׁרִי, וּבָא לְצִיּוֹן קֹדֶם מְנַחָה, רַק קֹדֶם נְעִילָה; וְכֵן כְּתָבוּ קִצַּת רְבוּתָא (מְרַדְכִי וְהַג"מ ס"ס אֶהְבֵּה וְסוּף הַלְכוֹת יוֹם הַכַּפּוּרִים וְכָל בּוֹ וּמְנַהֲגִים); וְאֵין אוֹמְרִים: אֵין כְּאֶלְהִינוּ בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים (מְנַהֲגִים): וּבְכַף הַחַיִּים (שם סק"ו) כְּתָב: עַל פִּי קַבְלָה לְאוֹמְרוֹ לְגַרְשׁ הַקְּלָפוֹת שְׁלֹא יִתְאַחֲזוּ בְּשַׁפַּע הַנִּמְשָׁךְ עַל יְדֵי הַתְּפִלָּה.

וּבְמַשְׁנֵה בְּרוּרָה (שם ס"ק ה) וְאֵין אוֹמְרִים אֵין כְּאֶלְהִינוּ - לְפִי שְׁבִשְׁבַת אוֹמְרִים כֵּן כְּדִי לְמַלְאוֹת הַחֶסֶר מִמְּאָה בְּרִכּוֹת בְּכָל יוֹם וּבְיוֹם הַכַּפּוּרִים אֵיכָא הַרְבֵּה שְׂבָחִים וְאֵין צָרִיךְ לְמַלְאוֹת בְּזָה, גַּם פְּטוּם הַקַּטְרֹת אֵין צָרִיךְ לוֹמֵר שֶׁהוּא כְּלוּל בְּעַבּוּדָה, אֲבָל נְרָאָה יוֹתֵר טוֹב לְאוֹמְרוֹ בִּיחִידוֹת שְׁהֲרִי סַמְנֵי הַקַּטְרֹת לֹא הִזְכְּרוּ בְּעַבּוּדָה [ט"ז] וְגַם הַמ"א כְּתָב שֵׁישׁ לְאוֹמְרוֹ.

אֲמִירַת קַטְרֹת בְּקֶלֶף כֶּשֶׁר וּבְכַתִּיבָה אֲשׁוּרִית

וּכְמָה חָשׁוּב וְנַחוּץ שְׁיִהְיֶה לוֹ פְּרֻשַׁת קַטְרֹת עַל קֶלֶף, וּכְמוֹ שְׂכַתָּב בְּסֵפֶר סֵדֵר הַיּוֹם (עמוּד י"ד) וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: וְעַנְיָן הַקַּטְרֹת

הוא ענין גדול לבטל כל נגע וכל פגע רע כמו שהביא הזהר פְּרִשְׁת וַיִּקְרָא וכו', החושש עליו ועל נפשו ראוי להשתדל בכל עוז בענין הזה, ולכתב כל ענין הקטורת בקלף כִּשְׁר ובכתִיבָה אשורית ולקרות אותו פעם אחת בבקר ובֶעֶרֶב בכונה גדולה ואני ערב בדבר.

ובספר פה החיים להגה"ק ר' חיים פלאגי זצ"ל כותב וז"ל בא"ד: ובספר מעיל צדקה כתב דִּיכְתַב פְּרִשְׁת הַקְטָרֶת עַל הַקְלָף או גוֹיֵל בְּכַתֵּב אֲשׁוּרִית כְּסֵפֶר תּוֹרָה וַיַּעֲשֶׂה לוֹ סְגוּלָה" וכו', עין שם.

ובזה שאומר האדם פְּרִשְׁת הַקְטָרֶת, הוא מתכוון לומר, תחשב אמירה זו כמעשה. ובאמת כתב בספר לקוטי מהרי"ח שאין האדם מבקש שאמירתו תחשב כאלו הקטיר בפעל, כדי שאם ידלג פעם אחת על אמירת אחד מסממני הקטרת, לא יעבור על אסור "אם חסר אחת מכל סממניה חֵיב מִיָּתֵהּ" חס ושלום.

לומר את סדר פטום הקטרת במתינות ומתוך סדור

ועין רמ"א (סימן קל"ב) דְּצָרִיף לומר את סדר פטום הקטרת מתוך סדור, כדי שלא לדלג על אחד מסממניה, עין שם. ומסבה זו מונים המדקדקים את סממני הקטרת על אצבעות יד ימין. כמו שכתב בספר פה החיים (מ"ח, ד') דבגלל חשיבות הסממנים יש שמונים אותם באצבעות יד ימין, כפי סדר רמיתם בפסוק, כי עבודת בית המקדש ביד שמאל פסולה.

א. ואפשר לומר דזה נרמז בקרא שמות (ל, לד) קח לך סמים וגו' בד בבד יהיה. דתיבות בד בבדעולים למספר י"ד, דהיינו שיש לספור

וְרָאָה עוֹד בְּכַף הַחַיִּים (שם) דְּאֻמִּירַת סֵדֶר פִּטוּם הַקְּטֹרֶת בְּכֹוֶנֶה מְסִיעַת בֶּיַד הָאָדָם לְחֹזֵר בְּתִשְׁבָּה עַל עֲוֹנוֹתָיו. וְיֵשׁ לּוֹמֵר דְּעַל כֵּן נִרְמְזוּ תְּכַף אַחַר אֻמִּירַת פִּטוּם הַקְּטֹרֶת, לּוֹמֵר פְּסוּק אֶתָּה סֵתֵר לִי מִצַּר תִּצְרֵנִי רְנִי פִּלְט תְּסוּבְּבֵנִי סְלֵה־ (תהלים ל"ב, ז'),

וברפרוף אבריו - יגיד אליו יוצרו, כל המעוֹד לבוא עליו דבר יספור. וכתוב אז נדברו יראי ה' איש אל רעהו ויקשב ה' וישמע, ויכתב בספר זכרון לפניו ליראי ה' ולחושבי שמו. מכאן שמונין כל פסיעות האדם, ומגיד על האדם כמה פסיעות יש לו ללכת, ותדע לך שכן הוא, שאעפ"י שאין נחש, יש סימן, ואסור לומר לאחרים פן יחזיקו בנחושים. ובזמן שמודעזעין אבריו של אדם, הבן והשכל, ותדע דבר מתוך דבר מה שעתיד להיות עליו, בין טוב ובין רע, אם עונש ואם ריוח, וכל הנזכר דברי חסידות הם, ואין בהם משום דרכי האמורי חלילה, והבוטח בה' חסד יסובבנהו, עיי"ש.

וקודם לכן אומרים פסוקים ה' צבאות עמנו משגב לנו אלקי יעקב סלה, ה' צבאות אשרי אדם בוטח בך, ה' הושיעה המלך יעננו ביום קראנו, אתה סתר לי מצר תצרני רני פלט תסובבני סלה, וערבה לה' מנחת יהודה וירושלים כימי עולם וכשנים קדמוניות. הנה אמירת פסוקים אלו כשלעצמה נזכרה

סממני הקטורת עם אצבעות היד בשעה שאומרים אותם.

(תהלים ק"ט) נפשי בכפי תמיד, פי' הקטורת שהוא טובה גדולה לנפש האדם, יש למנות את סממני ע"י אצבעות היד שהוא כף היד.

וכע"ז אפשר לומר ג"כ בכוונת (איוב י"ט) מבשרי אחזה אלקי, פי' ע"י שאומר פרשת הקטורת באצבעות שעל גבי כף ידו, שהוא חלק מבשרו, יזכה ממילא לכל השפעות רוחניות וגשמיות, וזהו **אחזה אלקי.**

והטעם למה מונים באצבעות היד דוקא, י"ל דהנה אומרים בתפילת ונתנה תוקף וחותרם יד כל אדם בו, שהאדם חותרם בידו כל מעשיו שעושה בעוה"ז. וגם העבירות נעשים ע"י ידו של אדם. ע"כ יש למנות סממני הקטורת באצבעות היד, דהרי הקטורת מכפרת על עוונות האדם, כמו שהארכנו לעיל. **ב.** ועיין במדרש תלפיות ענף איברים שהביא מהקדמת ספר חסידים על רפרוף איברים, וז"ל: דע כי באבריו של אדם חקק הקב"ה כל מעשה האדם וחקריו,

דבֿספֿר אור צדיקים: כְּתַב דְּרָאשֵׁי תְּבוֹת אֲתָה סִתֵּר לִי מִצַּר
הוא סמא"ל, עֵינֵן שָׁם. וַיֵּשׁ לֹמֵר שְׁאוּמְרִים פְּסוּק זֶה תִּכְף
אחר פטום הקטורת, לְרַמֵּז דְּעַל יְדֵי אֲמִירַת פְּרִשַׁת הַקְּטוֹרֶת
מִבְּטָלִים כָּל הַמְּסֻטֵּינִים וּמִקְטָרִיגִים.

עוד יש לומר הטעם שְׁאוּמְרִים פְּסוּקֵי אֲתָה סִתֵּר לִי וְגו' אַחַר
אֲמִירַת פְּרִשַׁת הַקְּטוֹרֶת, דְּבִסְפֵר עֲבוֹדַת הַקּוֹדֶשׁ (יוסף בסדר)
להגה"ק בעל החיד"א כְּתַב, קִבְּלָה מִרְבֵּנוּ יְהוּדָא הַחֲסִיד
זצ"ל שְׁכָל הָאוֹמֵר ג' פְּסוּקִים שְׁסִימָנִים אב"י, בִּישָׁר וּלְמִפְרַע
כָּל יוֹם, נִצּוֹל מִכָּל צָרָה, עֵינֵן שָׁם.

וּבְשִׁלְחַן עֲרוֹף אֹרַח חַיִּים (סימן קל"ג) וּבְפּוֹסְקִים שָׁם, מוֹכָא
בְּאֲרִיכוֹת מְעַיֵן שְׁחוּבָה לֹמֵר פְּטוּם הַקְּטוֹרֶת שְׁלֹשׁ פְּעָמִים

התפלה שהיא במקום תמידין
אומרים פסוק זה (מלאכי ג', ד').
וקביעות מקומם אחר פרשת
הקטורת היא עפ"י האריז"ל (פרי עץ
חיים שער עבודת הקרבנות פ"ג). ואמירת
אתה סתר וגו' מביאו בעל קיצור
של"ה וכן מהר"ם פאפירש. ופסוק
וערבה סודר במה"ו לפני איזה
מקומן, ובטור או"ח סימן מ"ח שם.
ג. 1) אתה סתר לי מצר תצרני רני
פלט תסובבני סלה. סלה תסובבני
פלט רני תצרני מצר לי סתר אתה.
2) בטחו בה' עדי עד כי ביה' ה' צור
עולמים. עולמים צור ה' ביה' כי עד
עדי בה' בטחו.
3) ה' עוז לעמו יתן ה' יברך את
עמו בשלום, בשלום עמו את יברך
ה' יתן לעמו עוז ה'.

בירושלמי ברכות, שלא יהא זזים
מתוך פך, עיי"ש. אבל מה שסדרו
בסידורים פסוקים הללו אחר
אמירת הקטורת, לא נמצא טעם
בזה לפי הפשט. וכתב בספר עמק
ברכה על הסידור וז"ל: ואפשר
משום שאמרו חכז"ל שהקטורת
מעשרת, אומרים עליה פסוקי
בטחון וישועה.
ועל אמירת וערבה לה' מנחת
יהודה וירושלים וגו' כתב בפירוש
עמק ברכה הנ"ל, אפשר משום
שהקטורת נמי מנחה היא, כמו
שנאמר (בתהלים) תכון תפלתי
קטורת לפניך משאת כפי מנחת
ערב. ועוד, כיון שהזכירו תמידין
והקטורת, מזכירין גם המנחה. ועיין
טור (או"ח סימן מ"ח). וכן אחר

ביום, הינו לפני תפילת שחרית כשאומרים הזמירות לאחר פרשת התמיד, וזה כנגד הקטרת שהיו מקטירים בבקר בבית המקדש אחרי ששחטו את קרבן התמיד והיו זורקים דמו על גבי המזבח, ולכן ראוי לומר תחלה פרשת התמיד ואחר כך פטום הקטרת, כדרך שעשו בבית המקדש, ובפעם שניה אומרים פטום הקטרת לפני תפילת המנחה כנגד קטרת של בין הערבים שהיו מקטירים לאחר שחיטת התמיד של בין הערבים.

וכתב בקצור של"ה ועוד פוסקים, דבפעם השלישית אומרים אותו בבקר לאחר שמסיימים תפילת שחרית, ואף על פי שכבר אמרוהו קודם התפלה, חוזרים ואומרים אותו אחר כך, לפי שהתפלה הראוי להתקבל צריכה שתאמר בכונה גדולה ובלי שום הרהור אחר, ובכך לא ימצאו החיצונים מקום להתדבק בה, ואם יש הרהור אחר נאחזים בו, ואז במקום תועלת מביאה התפלה נזק, שמוסיפים כח לסטרא אחרא ח"ו. אבל באמירת פטום הקטרת בסוף התפלה יש בזה תקנה נגד זה, שהדבר מבטל כל מיני מקטרגים בתפלה, ולכן יש לאומר אף על פי שמתעכב על ידי כך חילו קצת בבית הכנסת, שבה מרויח כל התפלה.

לומר פטום הקטרת במוצאי שבת

עוד כתב בקצור של"ה, דיש הרבה אנשים שנוהגים לומר פטום הקטרת במוצאי שבת אחר הבדלה, ויש בזה סגולה טובה לשבור הקלפות, וגם יצליח בזה וכליל על מזבחה, ברח

ד. וזה לשון ספר הקדוש ראשית (מ"ב): ושמעתי שטוב לקרוא חכמה (מאמר תוצאות חיים סעיף הקטורת במוצאי שבת, כדי

ה' ופעל ידיו תרצה, הינו בעסקיו במשך ימי השבוע הבאים
 עליו לטובה, דהרי כל אחד שהיה מקטיר הקטרת בבית
 המקדש היה מתעשר, וכמו שברכם משה רבנו (דברים ל"ג)
 ישימו קטורה באפך כל שיקטיר קטרת בבית המקדש יברך
 ה' חילו ויעשירו, וכמו שנאריך בזה להלן.

להעביר רוח הטומאה המתעורר רחום במוצאי שבת, כדפירשו
 במוצאי שבת, שלכך תקנו והוא פרשת ויקהל (דף ר"ז ע"ב).

פרק ב'

מעלת אמירת הקטרת מזהר הקדוש

טוב לומר פיטום הקטרת בכל בקר קדם כל השירות ותשבחות בכונה גדולה וכן בערב כמו שכתוב בזהר בפרשת ויקהל (רי"ט): בא וראה, הקטרת היא ראשונה תמיד לפני הכל. ומשום כך מעשה הקטרת צריך להקדים לתפלה, לשירות ותשבחות, משום שכל זה לא עולה ולא נתקן ולא נקשר עד שעוברת הזהמה. מה כתוב? (ויקרא טז) וכפר על הקדש וגו' - בראשונה, ואחר כך - ומפשעיהם לכל חטאתם. ועל פן צריכים לכפר על הקדש ולהעביר הזהמה ולטהר הקדש, ואחר כך שירות ותשבחות ותפלות, הכל כפי שאמרנו.

הנרות (שמן) והקטרת הם ענין אחד

בזהר הקדוש (דף קמ"ט), פרוש הסלם כתב, וזה לשונו: תא חזי בשעתא דכהנא וכו', בוא וראה בשעה שהכהן נתפונן להדליק נרות למטה והיה מקריב קטרת הסמים, אז באותה שעה מאירים נרות עליונים, שהם הספירות, ונקשר הכל יחד ושמחה וחדוה נמצאים בכל העולמות, זה שאמר שמן וקטרת ישמח לב. ועל פן כתוב בהעלותך את הנרות, עד כאן.

ועיין בספר תכלת מרדכי להגאון מהרש"ם מברעזאן זצ"ל (פרשת תצוה, אות ח') שכתב על פסוק והקטיר עליו אהרן וגו' בהטיבו את הנרות וגו' ובהעלות אהרן את הנרות וגו', וז"ל: יש להבין מה שייכת הקטורת עם הנרות. ויש לומר דהנה ענין הקטורת שמעורב גם חלבנה, להורות לצרף עמנו פושעי

ישראל כדאיתא בש"ס דכריתות ורש"י פרשת תשא, ולכן היה שוחק היטב הדק דבלח בלח יש בילה וכו' וכן לפעמים ע"י ההערכה נגד פושעי ישראל נחשבים לצדיקים, לכן צייתה התורה לכלול א"ע עמהם ולכן הקטורת עם הדלקת הנרות משולבים זה עם זה וכו'. גם יש לומר לפמ"ש במק"א לבאר מה שאמרו בשבת דף ל"א שאמר גר לשמאי גירני על מנת שתלמדני כל התורה כולה כשאני עומד על רגל אחת, דחפו באמת הבנין, והלל אמר ליה מה דסני עלך לחברך לא תעבד ואידך פירושא זיל גמור, כי מהנמנע שיקיים איש אחד כל התורה כולה זולת על ידי התחברות עם כל ישראל או ע"י לימוד התורה דכל העוסק בתורת עולה וכו', וזהו שדחפו שמאי באמת הבנין ורמו לו כי כמו שבהבנין האבנים והטיט והחול והמים וצורות קטנים ע"י החיבור נחשבו כולם, וכן ע"י אגודה עם הת"ח. וז"ש תלמידי חכמים מרבים שלום וכו' אל תקרא בניך אלא בוניך, והלל א"ל בפירוש שיקיים ואהבת לרעך כמוך, ואופן ב' זיל גמור שהוא ע"י לימוד התורה וענין הקטורת רומז על התחברות והמנורה רומז לתורה, כי נר מצוה ותורה אור, ובאמת כי גם ההתחברות אין בו תועלת זולת אם הוא בדרך התורה, כי פיזור לרשעים נאה להם ונאה לעולם, ולכן הדלקת הנרות והקטורת שניהם כאחד טובים ומשולבים זה בזה, עכ"ל.

אֵיתָא בְּזוֹהַר הַקְדוּשׁ פְּרֻשֵׁת בְּהַעֲלוֹתָּהּ (חֵלֶק ד' דף קנ"א עמוד א'
 וְעמוד ב'), בְּלִשׁוֹן הַקְדוּשׁ:

קִטְרֵת עוֹמֶדֶת לְבִטֵּל הַמֶּנֶת

מְזַבֵּחַ פְּנִימִי וּמְנוֹרָה עוֹמְדִים כְּאֶחָד לְשִׁמְחַת הַכֹּל, שְׂכָתוֹב
 (משלי כז ט) שָׁמֵן וְקִטְרֵת יִשְׂמַח לֵב. וּבְאֲרָנוֹ שְׁשָׁנֵי מְזַבְּחוֹת

היו: אחד פנימי של הכל, וזה עומד לחדוה, ואחד בחוץ להקריב קרבנות. ומהפנימי הזה יוצא לזה שבחוץ. ומי שרואה ויסתכל, ידע חכמה עליונה, סוד הדבר אדני יהוה, ועל כף לא נקרבה הקטרת אלא בשעה ששמן נמצא. "אשכחנא בספרא דשלמה וכו'. מצאתי בספרו של שלמה המלך, שהקטרת היא לחדוה ולסלק המות. מה הטעם? משום שהדין נמצא ממוזבח החיצון מזה שבחוץ, שהוא מלכות ושמחה וחדוה וקשר שמאיר מאותו פנימי שכל שמחה בו קימת. וכשזה מתעורר, כל הדין מסתלק מזה ולא יכול לעשות דין, ומשום זה קטרת עומדת לבטל המות, ועל זה קטרת היא קשר הכל, וזו נקרבת במוזבח הפנימי. שכל שמחה נמצא בו, אשריהם ישראל בעולם הזה ובעולם הבא, עליהם כתוב (ישעיה מט) ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר".

נקדים מה שכתבו בספרים הקדושים מענין הקטרת, שהוא סגולה בדוקה לומר פרשת הקטרת בכל יום, ועל ידי זה מתבטלים כל הדינים:

פגשתי את אליהו. אמרתי לו יאמר לי מר דבר שמועיל לבריות בזוהר הקדוש (פרשת וַיִּרְא דף ק"ב ע"א) במדרש הנעלם איתא וז"ל: אמר רבי פנחס, פעם אחת הייתי מהלך בדרך ופגשתי את אליהו. אמרתי לו, יאמר לי מר דבר שמועיל לבריות. אמר לו, ברית גזר הקב"ה, ונכנסו לפניו כל המלאכים שממנים להזכיר חטאי האדם, שבזמן שיזכירו בני אדם

הקרבנות שצוה משה, ומכון לבו ורצונו בהם – שכלם יזכירו אותו לטוב.

ועוד, בזמן שיארע מות בכני אדם, הברית נגזרה, והפרוז עובר על כל חילות השמים, דאם יעלו בניו בארץ בבתי כנסיות ובבתי מדרשות ויאמרו ברצון נפש ולב ענינים של קטרת בשמים שהיו להם לישראל, שיתבטל המות מהם. אמר רבי יצחק, בא ראה מה כתוב, ויאמר משה אל אהרן קח את המחטה ותן עליה אש מעל המזבח ושים קטרת. אמר לו אהרן, למה? כי יצא הקצף מלפני ה' וגו'. מה כתוב? וירץ אל תוף הקהל והנה החל הנגף בעם. וכתוב ויעמד בין המתים ובין החיים ותעצר המגפה. ולא יכל מלאך של חבלה לשלט ונתבטל המות.

אין המבטל מנות בעולם כמו קטרת

וברעי'א מהימנא פרשת פנחס (דף רכ"ד ע"א) כתב: ועשן זה לא עולה, אלא על ידי אש שדולק בעצים, שהם איברים מלאים מצוות, עצי עולה. בעלי תורה, תורה שהיא נדלקת בהם, אש בחזק הגבורה, ועלה עשן בהם. בבניה עשן המערכה. ומשעולה לאף, נקרא קטרת, זהו שכתוב (דברים לג) ישימו קטורה באפך. ואין המבטל מות בעולם כמו קטרת, שהיא קשור הדין ברחמים עם ריח ניחוח באף. תרגום של קשר – קטירו. אמר רבי יהודה, אשרי חלקנו שהרוחנו דברים נסתרים בגלוי. עוד אמר מגורה הקדושה, שאחר התפלה, שהיא כמו קרבן, מי שיאמר פטום הקטרת אחר תהלה לדוד, מבטל מות מן הבית.

וְעִינְךָ בְּכֹסֵא מֶלֶךְ בְּהִקְדָּמָה לְתַקוּנֵי (דף ח' ע"ב) שְׁכַתְּבָה גַם כֵּן דְּמֵי שְׂאוֹמֵר פִּטוּם הַקְּטֹרֶת בְּכֹנְנָהּ אַחַר תְּהִלָּה לְדָוִד, מִתִּישׁ כַּח הַס"מ וּמְסִיר כָּל חֵיטּוֹ וְאֶפִּילוֹ נִמְסָר גְּזֵר דִּין בְּיַד לְהַמִּיתוֹ אוֹ לְאַחַד מִבְּנֵי בֵּיתוֹ חֵס וְשְׁלוֹם מִבְּטֵל הַגְּזֵר דִּין בְּכַח פִּטוּם הַקְּטֹרֶת, עֵינְךָ שָׁם.

מִי שֶׁדִּין רִוּדָף אַחֲרָיו צָרִיף אֶת הַקְּטֹרֶת הַזֶּה וְלָשׁוּב לִפְנֵי רַבּוֹנוֹ שֶׁהָרִי הוא סִיּוֹעַ לְסַלֵּק דֵּינִים מִכֹּנְנוֹ וּבָזָה וְדָאֵי הֵם מִסְתַּלְקִים מִכֹּנְנוֹ

וּכְדָאֵי לְהַעֲתִיק מְלִשׁוֹן הַזֶּהֶר הַקְּדוֹשׁ בְּפָרְשַׁת וַיִּקְהַל דָּף רי"ח ע"ב, שְׂמֵאֲרִיף בְּעֵינַי אֶמִירַת פְּרִשַׁת הַקְּטֹרֶת בְּכָל יוֹם, וְגִדְלַת הַסְּגָלָה הַטְּמוּנָה בְּזָה לְכָל מִילֵי דְמִיטְב, וְזָה לְשׁוֹן קְדָשׁוֹ: סִימֵן זֶהוּ נִמְסָר בְּיַדֵּינוּ, שְׂבַכְל מְקוֹם שְׂאוֹמְרִים בְּכֹנְנָה וְרִצּוֹן

עליהם. כת השניה שאומרים קטורת בלא כוונה, הם נצולים מעונשים הנ"ל מהקטורת עצמו, אמנם כיון שאין אומרים אותו בכוונה אינם ניצולים מדינים אחרים. וכת שלישיית האומרים קטורת בכוונה ובתשובה, הם זוכים להינצל מכל הדברים הרעים שבעולם ומכל פגעים רעים ומהרהורים רעים ומדינים קשים וממיתה ולא יוזק כל אותו היום כלל, עיי"ש.

ועפ"ז יש ליישב המנהג שיש אומרים בקדיש הוא ברחמיו יעשה שלום עלינו, ונשאלתי על זה מאיש אחד, מהו הכוונה בזה שיש אומרים תיבת ברחמיו, מה שייך זה לקדיש.

ה. עיין באר היטב או"ח סימן נ' ס"ק ה', שכתב וז"ל: וכתב של"ה כשאומר איזהו מקומן או במה מדליקין או פיטום הקטורת יעשה קול ניגון דמשניות, עיי"ש.

ו. עיין מ"ש בכוונת הקטורת בשער הכוונות דף י"ג ע"א.

ז. ובספר אור יקר להרמ"ק זי"ע כתב: הענין הוא שיש בזה שלש כתות, כת אחת שאינה אומרת קטורת כלל, וכת אחת שאומרת קטורת בלי כוונה, וכת שלישיית האומרים קטורת בכוונה ובתשובה. כת אחת שאינם אומרים קטורת כלל, הם נענשים שהדינים שורים עליהם וכמה מיני מיתות מתרבים בהם ועמים אחרים שולטים

ועיין בספה"ק פלא יועץ אות ק' - קרבנות, שכתב וז"ל: ידוע כמה מאמרי רז"ל שאמרו שקריאת הקרבנות חשוב מאד לפני המקום ומעלה עליהם כאלו נבנה מקדש בימיהם וכאלו הקריבו כל הקרבנות, וכן בזה"ק הפליגו מאד בשבח המגיע ללומד סדר מעשה הקרבנות וסדר פיטום הקטרתוכו, עין רואה גודל תועלת לימוד הקרבנות וסדר פטום הקטרת, ואשריהם ישראל כולם לומדים פרשת הקרבנות וסדר פיטום הקטורת וסדר המערכה ופרק איזהו מקומו, ויש שקוראין כל פרשיות הקרבנות, אבל דא עקא דלשון הזוה"ק דייק וקאמר ויכוין בהו ושווי לביה ורעותיה בהו נראה שהקורא בלי כוונת הלב לא ישיג התועליות הנזכרים בזה"ק, וראוי והגון להתחזק ללמד סדר הקרבנות וסדר פטום הקטורת בכוונה ורעותא דליבא לעשות נ"ר ליוצרנו המשלם שכר טוב לעושי רצונו וכו' עיי"ש.

ובספה"ק קב הישר (פרק נ"ט) כתב וז"ל: והנה בזמן שבית המקדש היה קיים, האדם היה מביא קרבן ומתודה עליו בצירוף התשובה, ואחר כך נשחט הקרבן, ונזרק דמו של הקרבן, וחלבו נקרב. זה היה תמורת גופו ואיבריו, אשר חטאו ונתחייבו מיתה וקרבן, זה היה תיקונם. ועכשיו האמירה היא

וכן הוא באמת נוסחת הרמב"ם ובסידורי הספרדים, "הוא ברחמיו יעשה שלום עלינו" וגו' בכל הקדישים, וכן לאחר תפילת שמונה עשרה. ובנוסחת אשכנז ליתא, ומנהג קהלות פולין לומר כך בקדיש דרבנן לחוד. וכתב בפירוש עמק ברכה על סידור התפילה, דאפשר שמוסיפין זה עפ"י מה שאמרו ז"ל (שליה מסכת סוטה) דעלמא קאי איהא שמייה רבא דאגדתא, לפי שמשחרב בית המקדש אין לך יום שאין קללתו מרובה מחבירו, להכי מזכירין מדת הרחמים, עיי"ש.

ולדרכינו כיון שע"י הקטורת מבטלים מדת הדין ומעוררים מדת הרחמים על ישראל, מובן שפיר מדוע אומרים בקדיש תיבת ברחמיו, דכיון דאמרו קודם לכן את פיטום הקטורת, (הן בקדיש שלפני הודו, והן בקדיש שלאחר התפילה) ע"כ אומרים הוא ברחמיו יעשה שלום עלינו, דבזכות הקטורת מצפים אנו שיתעוררו עלינו רחמיו יתברך. וכן לפי מה שהבאנו להלן מספרים דיש לומר קטורת גם בערבית, מובן שפיר שאומרים גם בערבית הוא ברחמיו יעשה שלום עלינו וכו'. כמו"כ על ידי לימוד הזוהר שיש לנו הבטחה בספרא ייפקון מן גלותא ברחמיו ועל ידי לימוד הזוהר ופרשת הקטורת נכפל הרחמים ביותר וזנה לביאת גואל ב"ב.

הֲלֵב אֶת מַעֲשֵׂה הַקְּטֹרֶת, שְׁאִין שׁוֹלֵט הַמָּוֶת בְּאוֹתוֹ מְקוֹם וְלֹא יֵזֶק, וְלֹא יְכוּלִים שְׁאֵר הָעַמִּים לְשַׁלֵּט עַל אוֹתוֹ הַמְּקוֹם. בֹּא וְרֵאֵה מֶה כְּתוּב, מִזְבַּח מְקַטֵּר קְטֹרֶת. כִּיִּן שְׁכָתוּב מִזְבַּח, לְמָה

קטורת הוא ענין גדול וחשוב מאוד, כמו שכתוב בזהר פרשת וירא רבי אחא הוי אזיל לכפר טרשא וכו'.

לכן צריך האדם לומר גם כן פרשת קטורת וברייתא "פיטום הקטורת" בכל יום, כי הוא תועלת גדול. וכל מי שמתפלל בכוונה, תקובל תפילתו, והקדוש ברוך הוא יעשה רצונו למלאות שאלתו הטובה, אמן, עכ"ד ספה"ק קב הישר שם.

והאריז"ל בשער הכוונות (דרוש ג' מדרושי תפלת השחר (דף י"ג) כתב, כי י"א סמני הקטורת הם בחינת עשר ספירות דעשיה, והנה יש עשר ספירות דקליפה ועוד כח אחד קדוש המחיה אותם הרי הם י"א, ועל ידי הי"א סמנים אנו מסלקין משם אותו כח קדוש המחיה אותם ואחר כך אנו ממיתין את העשר קליפות. כי אחר שהקדושה והחיות מסתלק מהם לכן אז הם נשארים מתים, וזה סוד למה הקטורת מכפר על הנגף ומבטלה, והטעם הוא כי הקטורת על ידי שממית את (הקליפות על ידי זה נחלש כח המלאך המות), על ידי זה אין בו כח להמית, עיי"ש.

במקום קרבן, כמו שאמר הכתוב ונשלמה פרים שפתינו. ועל ידי זה - כתב הרב מהר"ם הבבלי - שבאמירת פרשת הקרבנות יכוון האדם שהאותיות הכתובות לפניו הם דמיון גוף הקרבן, והנקודות המנענעות את התיבה הוא הנפש של הקרבן, ועל ידי כן יחשוב כאילו הקריב קרבן על גבי המזבח. ואל יהא קל בעיניך אמירת פרשת הקרבן בכל יום, כי בכל יום ויום בבוקר מתעורר חיצוני אחד הנקרא תולע, והוא מתחיל לקטרג על העבירות שעשו ישראל בלילה, ובהקרבת תמיד של שחרית, היו מחלישין ומתישין את כחו. ואל זה יכוון באמרו פרשת תמיד: עולת תמיד, העשויה בהר סיני (ר"ל "עולת" הוא אותיות "תולע" בהיפוך אתוון). וכל המתגאה הוא נותן כח וחיזוק לזה החיצוני, וכל ההולך בענוה, שהוא דוגמת הקרבן, כמו שאמר הכתוב לב נשבר ונדכה אלקים לא תבזה. בתפילתו הוא מתיש כחו, ועל זה אמר דוד המלך: ואנכי תולעת ולא איש.

והכלל - כי אמירת פרשת הקרבנות היא ענין גדול, ובפרט ענין פרשת

נקרא מקטר קטרת? אלא משום שנוטלים מהמקום הזה להקטיר כמו שעשה אהרן. עוד, המזבח צריך להקטיר לקדשו באותה קטרת, ועל כן מקטר קטרת. עוד, מקטר קטרת כתרגומו, להקטיר קטרת. שהרי אסור להקטיר במקום אחר קטרת, רק ממחטה. (ממחטה של יום הכפורים).

בא וראה, זה מי שדין רודף אחריו, צריך את הקטרת הזו ולשוב לפני רבונו, שהרי הוא סיוע לסלק דינים ממנו, ובזה ודאי הם מסתלקים ממנו, אם הוא רגיל בכך להזכיר פעמים ביום - בבקר ובערב, שכתוב קטרת סמים בבקר בבקר, וכתוב בין הערבים יקטירנה. וזהו קיומו של העולם תמיד, שכתוב (שמות ל ח) קטרת תמיד לפני ה' לדרתיכם. ודאי שהוא קיים העולם למטה וקיים העולם למעלה.

מעשה הקטרת הוא נכבד וחביב לפני הקדוש ברוך הוא יותר מכל העבודות והרצונות

באותו מקום שלא נזכר בכל יום מעשה הקטרת, הדינים שלמעלה שרויים בו ומגפות רבות בו, ועמים אחרים שולטים עליו, משום שכתוב קטרת תמיד לפני ה'. תמיד היא עומדת לפני ה' יותר מכל העבודות האחרות. חביב הוא מעשה הקטרת, שהוא נכבד וחביב לפני הקדוש ברוך הוא יותר מכל העבודות והרצונות (והמעשים) של העולם. ואף על

ט. הטעם בזה שהקטורת חשובה יותר מכל עבודות שבמקדש, כתב באור יקר כי ריח הקרבן מיוחד אפילו כחות הנקראים אישים, כמו שנאמר (במדבר כ"ח, ב') קרבני לחמי

ח. חביבא איהו עובדא דקטרת, כתב האור יקר, משום שהקטורת קושר סוד היחוד הפנימי, ולכן לא יתן בו חלק לכחות החיצונים, ע"כ.

גב שהתפלה מעלה מהכל - מעשה הקטרת הוא נכבד וחביבי לפני הקדוש ברוך הוא.

קטרת עושה יותר, מתקנת וקושרת קשרים ועושה אור יותר מהכל בא וראה מה בין תפלה למעשה הקטרת. את התפלה תקנו במקום קרבנות שהיו ישראל אינם חשובים כמו הקטרת. ועוד, מה שהיו עושים ישראל אינם חשובים כמו הקטרת. ועוד, מה בין זה לזה? אלא תפלה היא תקון לתקן מה שצריך. קטרת עושה יותר, מתקנת וקושרת קשרים ועושה אור יותר מהכל. ומי הוא שמעביר זהמה ומטהר את המשכן, והכל מאיר ונתקן ונקשר כאחד. ולכן צריכים להקדים מעשה הקטרת לתפלה בכל יום ויום, להעביר הזהמה מהעולם, שהיא תקון של הכל בכל יום ויום, כמו שאותו קרבן חביב שמרצה בו הקדוש ברוך הוא.

אם היו יודעים בני אדם כמה עליון (חשוב) מעשה הקטרת לפני הקדוש ברוך הוא, היו נוטלים כל מילה ומילה ממנו

אמר ר' שמעון, אם היו יודעים בני אדם כמה עליון (חשוב) מעשה הקטרת לפני הקדוש ברוך הוא, היו נוטלים כל מילה ומילה ממנו, ומעלים אותה עטרה על ראשם בכתר זהב. ומי שמשתדל בו צריך להסתכל (להתבונן) במעשה הקטרת. ואם יכון בה בכל יום, יש לו חלק בעולם הזה ובעולם הבא,

לאישי, ואפילו החיצונים הם ניזונים מאברים ופדרים המתאכלין כל הלילה על המזבח, מה שאין כן הקטורת שהכל בקודש שהוא קשר דק שאין כחות החיצונים נקשרים בו, עיי"ש.
 י. עובדא דקטרת הוא יקיר וחביב וכו', כתב על זה באור יקר, דהטעם שהתפילה במקום קרבן, וקריאת הקטורת במקום קטורת, וקרבן

ויסתלק המות ממנו ומהעולם, וינצל מכל דיני העולם הזה, מהכחות הרעים, ומדין גיהנם, ומדין מלכות אחרת. באותה קטרת, כשעולה העשן בעמוד, הכהן היה רואה אותיות של סוד השם הקדוש פרוסות (נ"א פרוחות) באויר ועולות למעלה באותו עמוד, אחר כך כמה מרכבות קדושות סוכבות לו מכל הצדדים עד שעולה בהארה ובחדנה ומשמח למי שמשמח וקושר קשרים למעלה ולמטה ליחד הכל, וזה מבאר. וזה מכפר על יצר הרע ועל עבודה זרה שהיא סטרא אחרת והוא מבאר.

פתח ואמר ויעש מזבח מקטר קטרת (שמות ל א) וגו', יש להתבונן בפסוק זה, כי היו ב' מזבחות מזבח העולה ומזבח הקטרת זה בחוץ וזה בפנים, ומזבח הקטרת הוא הפנימי, מדוע נקרא מזבח הרי לא זוכחים עליו זכחים, ומזבח על שם זה נקרא. אלא בגלל שמבטל וכופת לכמה צדדים רעים שלא יוכלו לשלוט ולא להיות קטגורים, לכן נקרא מזבח. כאשר הסטרא אחרת היה רואה מעשה הקטרת עלה ונכפה וברח ולא יכל להתקרב כלל למשכן, ובגלל שלא זוכה ולא מתערב באותה חדוה שלמעלה רק הקדוש ברוך הוא לבדו, בגלל שחביבה כל כך, (לכן) לא עמד אותו מזבח אלא בפנים, שהרי הוא מזבח שברכה נמצא בו, ולזה היה סתום (נסתר) מהעין. מה כתוב (במדבר יז יש גורסים) באהרן - ויעמד בין המתים ובין החיים ותעצר המגפה - כפת לו למלאך המות שלא יוכל לשלוט כלל ולא לעשות דין. סימן זה נמסר בידינו, שבכל מקום שאומרים בכונה ובצרון הלב את מעשה הקטרת, לא שולט מות באותו מקום, ולא ינזק, ולא יכולים שאר העמים לשלוט על אותו מקום.

הקִטְרֶת הַיְתֵה שׁוֹבֶרֶת וּמְכַנִּיעָה אֶת הַסִּטְרָא אַחְרָא

וּבְזוּהַר חֲדָשׁ (שִׁיר הַשִּׁירִים י"ב) הָאָרֶיךָ מֵעַנִּין הַמַּעֲלָה הַגְּדוּלָה שֶׁהֵיְתָה לְקִטְרֶת שֶׁהֵיְתָה תְּרוּפָה מְאִירָה לְטִהַר הַבְּרִיּוֹת מִן הַחֲטָאִים, שֶׁכָּל מִי שֶׁהָיָה מְרִיחַ בְּרִיחַ הַקִּטְרֶת בְּשַׁעַר שֶׁהָיוּ מְקַטְרִים אוֹתָהּ עַל גְּבֵי הַמִּזְבֵּחַ, הָיָה מִתְעוֹרֵר לְבוֹ לְתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה: וְהָיָה לְבוֹ נְטָהָר מִכָּל הַרְהוּר רַע וּמְטוּמָאֵת הַיֵּצֵר

כשתחשוב קטורת שס"ח תמצא כמנין ה'ל"ו כריתות, שזה מכפר על זה. וידוע מהזוהר הקדוש (בהעלותך קנא, ב) ובכל הספרים שהקטרת מבטל המגפה, וכמבואר בכתובים פרשת קרח (ז, יא-ג). ולדרכינו נחא מאוד, שבודאי כשנתרבה חייבי כריתות בעולם אז בא מגפה בעולם, לכך הקטרת מכפרת ומבטל אותה. וגם ידוע (יומא י"ד ע"ב - ט"ו ע"א) שקטורת ונרות כחדא אזלין, כמבואר בכתוב (שמות ל, ז): "בהטיבו את הנרות יקטירנה", ובין בערב ובין בבוקר היו שתי מצוות אלו זה אחר זה, לכן גם נרותעולה "כרת לו", שגם מצוה זו מכפר על ל"ו כריתות, עכלה"ק.

יב. עיין בספר מדבר קדמות להחיד"א ז"ל (מערכת ק' אות ט') שכתב וז"ל: קרבנות אינם מכפרים אלא כשיעשו תשובה ויתודו, כמ"ש הרמב"ם בהלכות תשובה. ובזה בא אל הישו"ב הרב כתנות אור פרשת

וקטורת עצמן קטורת עדיף, כדמפרש ואזיל (להלן באומרו, תא חזי מה בין צלותא לעובדא דקטרת וכו').

יא. הקטורת מכפר על ל"ו כריתות. וזה לשון ספר מעשה רוקח (פרשת כי תשא אות ב'):
קח לך סמים נטף ושחלת וחלבנה סמים ולבונה זכה. ולכאורה קשה,

למה לא כתבה התורה בפירוש כל י"א סמים מה הם, ואם התורה סמכה על הקבלה גם אלו הד' סמנים לא יכתבו, ונסמך הכל על הקבלה. ובודאי יש בזה רזין דרזין, וקצת מבואר בכוונת האר"י ז"ל (עיין פרי עץ חיים, שער עולם העשי, פרק ד). אבל בדרך רמז נלע"ד שהתורה מרמזת שהקטרת מכפר על ל"ו כריתות, ולכן כשתחשוב שבעה תיבות אלו "סמים נטף ושחלת וחלבנה סמים ולבונה זכה" תמצא מכוון כמנין "מכפר ל"ו כריתות", עם שלשה כוללים, דוק ותשכח. ולכך ביארו חז"ל כל מעשה הקטרת במס' כריתות. וגם

הָרַע. וְכִמּוֹ הֵצִיץ שְׁהִיָּה חָרוֹת עָלָיו שֵׁם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁכַל הַמִּסְתַּכֵּל בּוֹ הִיָּה מְקַבֵּל יְרָאָה גְדוּלָּה בְּלִבּוֹ, וְהִיָּה חוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְלִכֵּן נִקְרָא מִזְבַּח מִקְטֵר קְטֹרֶת (שְׁמוֹת ל, א), אַף עַל פִּי שְׁלֵא הִקְרִיבוּ עָלָיו שׁוֹם קָרְבָּן, אֲלֵא הַקְטֹרֶת הִיָּתָה שׁוֹבֶרֶת וּמְכַנִּיעַ אֶת הַסְטָרָא אַחֲרָא. וְלִכֵּן נִקְרָא הַמָּקוֹם מִזְבַּח, שְׁבוּ הִיָּה נִזְבַּח הַסְטָרָא אַחֲרָא.

הַקְטֹרֶת גְּדוּלָּה מִן הַתַּפְּלָה

עוֹד כָּתַב בְּזוּהַר חֲדָשׁ (שׁס): שֶׁהַקְטֹרֶת גְּדוּלָּה מִן הַתַּפְּלָה, שֶׁהַתַּפְּלָה נִתְקַנָּה בְּמָקוֹם הַקְּרִבָּנוֹת, וְהַקְטֹרֶת חֲשׁוּבָה יוֹתֵר מִכָּל הַקְּרִבָּנוֹת, וְנִמְצָא שֶׁהַקְטֹרֶת חֲבִיבָה יוֹתֵר מִן הַתַּפְּלָה. וְאָמְרוּ חֲזו"ל, אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּר יוֹחָאִי, אֵילוּ יָדְעוּ הַבְּרִיּוֹתִי: כַּמָּה גְּדוּלָּה מַעֲלַת פְּטוּם הַקְטֹרֶת לִפְנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הִיָּה לוֹקְחִים כָּל תְּבָה וְתְבָה שֶׁל פְּטוּם הַקְטֹרֶת וּמַעֲטָרִים אוֹתָהּ וְשָׂמִים אוֹתָהּ עַל הָרֵאשׁ פְּעֻטָּרֶת שֶׁל זָהָב. וְכָל הָאוֹמֵר כָּל יוֹם

תמידין תקנו והרי חייבין בתפלה. וכתבו האחרונים דלפי טעם זה מחוייבות רק בקריאת קרבן תמיד, וכן כתב בשו"ע הרב, אבל בלבוש ובט"ז כתבו דחייבות בכל הקרבנות. ועל דברי האגור הקשה בשו"ת לב חיים דדוקא בתפלה הן מחוייבות משום דרחמי נינהו, אבל לא בקרבנות. עכ"פ לפי דברי הלב חיים דתפילה דרחמי נינהו מחוייבות הנשים, י"ל דגם קטורת בכלל דרחמי נינהו, דהלא מעורר רחמים על בני ישראל ובפרט על האומרה.

האזינו לחקירה שחקר דהקב"ה הבטיח לאברהם אבינו ע"ה דהקרבנות יכפרו. ובבית ראשון שהיו קרבנות למה נחרב. אך על פי האמור ניחא, דאמרו בילקוט ירמיה סימן ג' ארשב"ח אמר הקב"ה לירושלים על מה הבאתי כל המשפטים הללו בשביל שאמרת לא חטאתי וכו' וכיון שלא היו מתודין ולא חזרו בתשובה לא כפרו הקרבנות ונחרב הבית, עכ"ל. יג. עיין בית יוסף סימן מ"ז שמביא בשם האגור דנשים חייבות בקריאת הקרבנות, והטעם דתפלה כנגד

פטום הקטרת בשחרית ובערבית בנחת, תבה בתבה, שלא מדלג אפילו תבה אחת, ומבין את מה שהוא מוציא מפיו, נצול מכל מיני מארעות רעים ומהרהורים רעים וממיתה רעה, ויהיה מבטח כל אותו יום שלא יגיע לו שום נזק, וינצל מעונשי הגיהנם, ויהיה לו חלק בחיי העולם הבא. וחס ושלום בזמן מגפה אין רפואה טובה יותר מפטום הקטרת. וזו היתה המתנה שנתן מלאך המות למשה רבנו כשעלה לרקיע לקבל את התורה, שנעשה ידידו וגילה לו סוד זה של הקטרת שמסגלת לעצור המגפה, כמו שאמרו רז"ל (שבת פ"ט). וכן האמירה בפה עוצרת את המגפה.

ספור נורא מהזהר הקדוש

ובזהר הקדוש פרשת וינא הביא באריכות מעשה: בחכם אחד ושמו רב אחא, שהלך לעיר אחת שנקראה טרשא ונתארח אצל בעל בית אחד. ובעיר זו פשטה מגפה קשה שבעה ימים רצופים. וכשראו בני העיר את ר' אחא כשהוא בא, אמרו זה לזה: גלך אצל החכם הזה שבא מחוץ לעיר ונראה אם יש לו תקנה לצרה זו. הלכו אצלו ואמרו לו, דע רבנו שיש בעיר מגפה זה שבעה ימים והיא הולכת ומתגברת. שמא יעשה רבנו שום עצה לפרענות זו. אמר להם: גלך לבית הכנסת ונתפלל לפני השם יתברך שיעצר בעד המגפה הזאת. ובעודם הולכים לבית הכנסת הלכו ובאו אנשים וספרו שהמגפה הולכת ומתגברת. ופלוני ופלוני מתו ופלוני ופלוני גוססים. אמר להם רב אחא מאחר שהפרענות קשה והזמן דוחק, לא גלך להתפלל, אלא תעשו כפי שאני אצוה אתכם. בחרו מביניכם ארבעים אנשים, מן

המבחרים שבכם, שאתם מכירים בהם שהם יראי שמים ואני ביניהם, ונלך לארבע רוחות העיר, עשרה אנשים לכל צד. ותאמרו מלב ונפש פטום הקטרת ופרשת הקרבנות, ובעזרת ה' תוסר המגפה. והם הלכו ועשו כן בארבע רוחות העיר, עשרה אנשים לכל צד, ואמרו פטום הקטרת ג' פעמים. ואחרי שעשו כן אמר להם ר' אחא, הבדילו כמה אנשים מביניכם וילכו לבית ששם שוכבים חולים וגם שם יאמרו, וכשיגמרו יאמרו ג' פעמים שלשה פסוקים אלו והם: ויאמר משה אל אהרן קח את המחטה ותן עליה אש מעל המזבח ושים קטרת והולך מהרה אל העדה וכפר עליהם, כי יצא הקצף מלפני ה' החל הנגף. ויקח אהרן כאשר דבר משה וירץ אל תוך הקהל והנה החל הנגף בעם ויתן את הקטרת וכפר על העם. ויעמד בין המתים ובין החיים ותעצר המגפה. והם הלכו ועשו כדבריו, ובטלה המגפה באותו מקום ואף נתרפאו אותם שהיו קרובים למיתה. ואז שמעו בת קול האומרת למזיקים כדברים האלה: העצרו למעלה ואל תרדו למטה לעשות שום נזק בעיר הזאת, לפי שדין של מעלה אינו שולט בעיר הזאת כיון שהם ראויים שיבטל. ואחרי כל זה נרדם ר' אחא מרב חלשה, ושמע שאומרים לו בחלומו, כשם שבטלת מן העיר את המגפה, כן תעשה להחזירם בתשובה, שזה בלי זה אינו מועיל כלום, שבהיותם אנשים רעים נגזרה עליהם גזרת המגפה. הלה רב אחא וספר הדברים לאנשי העיר והחזיר את אנשי העיר בתשובה שלמה, ואז שנה רב אחא שם העיר שהיתה נקראת טרשא וקרא לה מתא מחסיא, דהינו עיר הרחמים, שריחם הקדוש ברוך הוא על העיר הזאת ובטל ממנה הגזרה הרעה.

וְזֶה שְׁשִׁינָה שֵׁם הָעֵיר, כְּדִי שֶׁהָאֲנָשִׁים יִזְכְּרוּ כָּל שָׁעָה אוֹתָהּ
גְּזֵרָה רָעָה שֶׁנִּגְזְרָה עֲלֵיהֶם עַל מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים וְלֹא יִחְזְרוּ
לְכַסְּלָה עוֹד.

❖ פֶּרֶק ג' ❖

מוֹשֶׁה רִבְּנוּ קָבַל הַקְטֹרֶת מִתְּנָה מִמּוֹלָאֵךְ הַמְנוֹת

מִדְּרַשׁ פְּסִיקְתָּא רַבְתִּי שְׁמוֹת פְּרָשָׁה כ'

תָּנוּ רַבָּנָן אֲנָכִי ה' אֱלֹהֶיךָ (שְׁמוֹת כ' ב') בְּשֶׁעָה שְׁעָלָה מֹשֶׁה
 לְמַרוֹם בְּאוֹתָהּ שְׁעָה בְּאֵתָהּ עֲנַן וְרִבְעָה כִּנְגָדוֹ לֹא הָיָה יוֹדֵעַ
 מֹשֶׁה אִם לִרְכַב עָלֶיהָ אִם לְאַחֲזוֹ בָּהּ מִיַּד פִּתְחָהּ וְנִכְנַס בְּתוֹכָהּ
 שֶׁנֶּאֱמַר וַיָּבֵא מֹשֶׁה בְּתוֹךְ הָעֲנָן (שִׁם כ"ד י"ח) וַיִּכַּס הָעֲנָן (שִׁם שם
 ט"ו) וַיִּנְשָׂאתוּ עֲנָן וְהָיָה מִהֲלֶךְ בְּרָקִיעַ וּפָגַע בּוֹ קְמוּאֵל הַמַּלְאָךְ
 שֶׁהָיָה מְמַנֶּה עַל שְׁנַיִם עֶשְׂרֵי אֲלָפִים מַלְאָכֵי חֲבָלָה שֶׁהֵם
 יוֹשְׁבֵים בְּשַׁעַר הָרָקִיעַ גֶּעַר בְּמֹשֶׁה וְאָמַר מַה לָּךְ בְּקִדּוּשֵׁי
 עֲלִיּוֹן אֵתָּה מִמְּקוֹם הַטְּנוּפֹת בְּאֵת וּמִהֲלֶךְ בְּמִקְוֵם טְהָרָה יְלִוּד
 אֵשׁ מִהֲלֶךְ בְּמִקְוֵם אֵשׁ אָמַר לוֹ מֹשֶׁה בֵּן עֶמְרָם אֲנִי שְׂבָאתִי
 לְקַבֵּל תּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל כִּיּוֹן שְׁלֹא הִנִּיחוּ (הַכְּהוֹ) [הַכְּהוֹ] מֹשֶׁה
 פָּצַע (אָמַר וּמֵאֲבָדוֹ) [אֲחָד וְאֲבָדוֹ] מִן הָעוֹלָם וְהָיָה מֹשֶׁה מִהֲלֶךְ
 בְּרָקִיעַ כְּאֲדָם שֶׁמִּהֲלֶךְ בְּאַרְצָא עַד שֶׁהִגִּיעַ לְמִקְוֵם הַדְּרִינְיָאֵל
 הַמַּלְאָךְ שֶׁהוּא גְבוּרָה מִחֲבֵרוֹ שְׁשִׁים רְבּוּא פְּרָסָאוֹת וְכָל דְּבִוּר
 וְדְבִוּר שִׁיּוּצָא מִפִּיּוֹ יוֹצְאִים בְּדְבִוּר שְׁנַיִם בְּרָקִים שֶׁל אֵשׁ פָּגַע
 בְּמֹשֶׁה אָמַר לוֹ מַה לָּךְ בְּמִקְוֵם קִדּוּשֵׁי עֲלִיּוֹן כִּיּוֹן שֶׁשָּׁמַע
 קוֹלוֹ נִבְהַל מִפְּנֵיּוֹ וְזָלְגוּ עֵינָיו דְּמַעוֹת וּבִקֵּשׁ לְפוֹל מִן הָעֲנָן
 בְּאוֹתָהּ שְׁעָה נִתְּגַלְגְּלוּ רַחֲמֵיּוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא (וְעֵלָה)
 וַיּוֹצֵתָהּ בַּת קוֹל וְאָמְרָהּ לוֹ לְהַדְרִינְיָאֵל דְּעוֹ שְׁמִימִיכֶם אֲנִישִׁי
 מְרִיבָה בְּתֵם כְּשֶׁבִקֵּשְׁתִּי לְבְרָאוֹת אֵת אָדָם הָרָאוּשׁוֹן עֲשִׂיתֶם
 לְפָנַי קְטָגוֹר וְאָמַרְתֶּם מַה אָנוּשׁ כִּי תִזְכְּרֵנוּ (תְּהִלִּים ח' ה') וְלֹא
 עֲזַבְתֶּם אוֹתִי עַד שֶׁשָּׂרַפְתִּי מִכֶּם כְּתוֹת בְּאֵשׁ וְעַכְשָׁו אֵתֶם

עומדים (במדינה) [במריבה] ואין אתם מניחים אותו לתן תורה לישראל שאלמלא אין ישראל מקבלין את התורה אין דירה לא לי ולא לכם כיון ששמע הדרניאל כך אמר לפני גלוי וידוע לפניך שלא ידעתי שברשותך בא עכשו אני אעשה לו שליח ומהלך לפניו כתלמיד לפני רבו והיה מהלך לפניו עד שהגיעו לאשו של סנדלפון אמר לו הדרניאל למשה עד כאן היה לי רשות להלך מכאן ואילך אין לי רשות להלך מפני אשו של סנדלפון שלא ישרפני כיון שראה משה את סנדלפון נבהל מפניו וזלגו עיניו דמעות ובקש לפול מן הענן ובקש רחמים מלפני הקדוש ברוך הוא וענהו בא וראה כמה חביבים ישראל לפני הקדוש ברוך הוא. באותה שעה ירד הקדוש ברוך הוא בעצמו מן כסאו ועמד לו לפני סנדלפון עד שעבר ועל אותה שעה אמר ויעבר ה' על פניו וגו' (שמות ל"ד ו') :

אמרו עליו על סנדלפון שהוא גבוה מחבריו מהלך חמש מאות שנה ומשתמש אחר המרפכה וקושר כתרים לקונו וכי תעלה על דעתך שיודעים מלאכי השרת היכן הוא והלא כבר נאמר ברוך כבוד ה' ממקומו (יחזקאל ג' י"ב) ואלו מקומו לא ראו אלא משביע את הכתר ועולה ויושב בראש אדונו ובשעה שיגיע כתר כל חילי מעלה מזדעזעים וחיות דוממות ונהמות כארי באותה שעה עונין כולם ואומרים קדוש קדוש קדוש ה' צבאות (ישעיה ו' ב') בשעה שהגיע לכסאו מתגלגלים גלגלי כסאו ומתרעשים אדני שרפרף וכל הרקיע כולם אוחזים תלחלה בשעה שהוא עובר על כל חילי מרום וכתר שלו פותחים פיהם ואמרים ברוך כבוד ה' ממקומו (יחזקאל שם) בא וראה שבחו וגדלתו של הקדוש

בְּרוּךְ הוּא בְּשֵׁעָה שְׁמַגִּיעַ כְּתָר לְרֵאשׁוֹ מַחְזִיק עֲצָמוֹ לְקַבֵּל
 כְּתָר מֵעֲבָדָיו וְכָל חַיּוֹת וְשׂוֹרְפִים וְאוֹפְנִים וְגַלְגְּלֵי הַמְּרַכְבָּה
 וְכֶסֶף הַכְּבוֹד בְּפֶה אֶחָד אוֹמְרִים יְמַלּוּךָ ה' לְעוֹלָם אֱלֹהֵינוּ
 צִיּוֹן לְדוֹר וָדוֹר הַלְלוּיָהּ (תהלים קמ"ו י').

כִּיּוֹן שֶׁעֵבֶר פָּגַע בּוֹ רִיגִיוֹן נִהַר שֶׁל אֵשׁ (שְׁגָחִים שׁוֹרְפוֹת)
 [שְׁגָחִלּוֹ שׁוֹרְפִים] אֶת הַמְּלֹאכִים וְשׁוֹרְפִים בְּנֵי אָדָם (נטל)
 [נְטָלוֹ] הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְהֵעֵבִירוּ מִמֶּנּוּ. פָּגַע בּוֹ גְּלִיצוֹר
 שֶׁכָּתַב בּוֹ מִפִּי עֲלִיוֹן לֹא תֵצֵא הָרְעוֹת וְהַטּוֹב (אֵיכָה ג' ל"ח) וְהוּא
 מְגַלֵּה טַעֲמֵי צוֹר וְכִנְפֵי פוֹרְשִׁים לְקַבֵּל הַכָּל הַחַיּוֹת שֶׁאֵלְמָלָא
 אֵין מְקַבְּלוּ נְשׂוֹרְפִים מְלֹאכֵי הַשָּׁרֵת מֵהַכָּל הַחַיּוֹת וְשׁוֹב מְלֹאךְ
 אֶחָד גְּלִיצוֹר עוֹמֵד וְאוֹמֵר שְׁנָה זֶה חֲטִין יִצְלִיחוּ וַיִּין יִזַּל וְשׁוֹב
 מְלֹאךְ אֶחָד שְׁנוּטֵל נֹאדוֹת שֶׁל בְּרוֹזֵל וְעֲלִיָּהֶם גְּחִלֵי רִיגִיוֹן
 וּמֵעֲמִידִם כְּנָגַד (הַמְּלֹאכִים) [הַמְּלֹאכִים] וְנָגַד נִגִּידִים כְּדִי שֶׁתִּפְּל
 אֵימָתָם בְּעוֹלָם נְטָלוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְהֵעֵבִירוּ מִמֶּנּוּ. פָּגַע
 בּוֹ גְּדוּד שֶׁל מְלֹאכֵי חֲבֵלָה שֶׁהֵם סְבוּכִים לְכֶסֶף הַכְּבוֹד שֶׁהֵם
 גְּבוּרִים וְעֲצוּמִים כִּיּוֹן שֶׁהִגִּיעַ מִשָּׁה אֱלִיָּהֶם בְּקִשׁוֹ לְשׁוֹרְפוֹ
 בְּהַכָּל שְׁבִפְיָהֶם מֵה עֲשָׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא פָּרַשׁ עָלָיו מְזִיו
 וְהֵעֲמִידוֹ לְפָנָי כְּסָאוֹ וְאָמַר מִשָּׁה הָשֵׁב לָהֶם תְּשׁוּבָה לְמְלֹאכֵי
 הַשָּׁרֵת וְאָמַר לָהֶם מֵאֲחֻז פָּנָי כֶּסֶף פָּרַשׁ עָלָיו עֲנָנוּ (אֵיּוֹב כ"ו ח')
 אָמַר רַבִּי נַחוּם מְלָמֵד שֶׁפָּרַשׁ שְׂדֵי מְזִיו שְׁכִינָה וְעֲנָנוּ עָלָיו
 אָמַר לְפָנָיו רַבּוֹן שֶׁל עוֹלָם מִתִּירָא אֲנִי שְׁמָא יִשְׂרָפוּנִי בְּהַכָּל
 שְׁבִפְיָהֶם אָמַר (לָהֶם) [לוֹ] אֲחֻז בְּכֶסֶף כְּבוֹדִי וְהַחֲזוֹר לָהֶם דְּבַר
 מִיד נִתְחַזַּק וְהַחֲזוֹר תְּשׁוּבָה לְמְלֹאכֵי הַשָּׁרֵת אָמַר לָהֶם כְּתוּב
 בַּתּוֹרָה אֲנִכִי ה' אֱלֹהֶיךָ (שְׁמוֹת כ"ב) כָּלוּם אֱלֹהִים יֵשׁ לָכֶם כְּתוּב
 בַּתּוֹרָה לֹא יִהְיֶה לָךְ אֱלֹהִים אֲחֵרִים (שִׁם שֵׁם ג') חֲלוּקָה יֵשׁ לָכֶם
 שְׁתֵּי רְשׁוּיּוֹת יֵשׁ לָכֶם כְּתוּב בַּתּוֹרָה כְּבֹד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמְךָ

(שם י"ב) אָב וְאִם יֵשׁ לָכֶם כְּתוּב בַּתּוֹרָה לֹא תִחַמַּד (שם י"ד) חָמַר יֵשׁ לָכֶם פְּתָחוּ וְאָמְרוּ ה' אֲדוֹנֵינוּ מָה אֲדִיר שְׁמֶךָ בְּכָל הָאָרֶץ (תהלים ח' י') וְלֹא עוֹד אֶלָּא מִלֵּאף הַמּוֹת מָסַר לוֹ דָּבָר שֶׁנֶּאֱמַר עָלִיתָ לְמָרוֹם שְׁבִיתָ שְׁבִי לְקַחַת מִתְּנוּת בְּאֲדָם וְגו' (שם ס"ח י"ט) וְכַתוּב וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל אֱהֲרֹן קַח אֶת הַמִּחְתָּה וְתֵן עָלֶיהָ וְגו' (במדבר י"ז י"א) וְכַתַּב וַיִּקַּח אֱהֲרֹן כַּאֲשֶׁר דָּבָר מֹשֶׁה (שם שם י"ב) וְכַתַּב וַיַּעֲמֵד בֵּין הַחַיִּים וּבֵין הַמֵּתִים (שם ג') אִי לָאוּ דֹאגְמָרָא מִי יַדַּע מֹשֶׁה מֵאִי מִיבְעִי לְמִיַּעֲבַד.

ענן פטום הקטרת הרבה ענינים וסודות עמוקות

וְזֶה לְשׁוֹן זְקַנֵי הַשֵּׁל"ה הַקְּדוּשׁ זי"ע בְּסִפְרוֹ לוחות הברית:
 א. "עֲתָה בִּאתִי לְהַזְכִּיר קֶצֶת מַסּוּד הַקְּטָרֶת, דַּע כִּי אֵין חֲבִיב מִכָּל הַקְּרִבָּנוֹת כְּמוֹ הַקְּטָרֶת, וְהִיא יוֹתֵר פְּנִימִי מִהַקְּרִבָּן שֶׁבֵּא לְכַפֵּרָה שֶׁמִּקְרִב כָּל הַכַּחוֹת, אֲמֵנָם הַקְּטָרֶת שָׁמוּ מוֹכִיחַ עָלָיו שֶׁהוּא מְקַטֵּר וּמְקַשֵּׁר בְּפְנִימִיּוֹת הָעֵנִין בְּעֵצָם רֵיחַ הַנִּיחּוּחַ עַל כֵּן נַעֲשֶׂה בַּמִּזְבֵּחַ הַפְּנִימִי. וּבַזֹּהַר פָּרִשְׁת וַיִּקְהַל פָּרֵשׁ וַיַּעֲשֶׂה אֶת הַמִּזְבֵּחַ מִקְטֵר קְטָרֶת וְהֵלֵא שְׁנֵי מִזְבְּחוֹת הָיוּ פְּנִימִי וְחִיצוֹן וְזֶה שֶׁהָיוּ מְקַרְיָבִים קְטָרֶת הָיָה מִזְבֵּחַ פְּנִימִי וְלֹא הָיוּ מְקַרְיָבִים עָלָיו שׁוֹם קְרִבָּן אַחַר אִם כֵּן לְמָה קָרְאוּהוּ מִזְבֵּחַ אֶלָּא לְפִי שֶׁהַקְּטָרֶת בּוֹ בְּטֵל כָּל הַמְּקַטְרָגִים וְכַחוֹת חִיצוֹנִים מִהַעוֹלָם שֶׁלֹּא הָיוּ יְכוּלִין לְשַׁלוֹט אֵין לָהּ זְבִיחָה גְדוּלָה מִזֹּו. וּלְפִי שֶׁמַּעֲשֶׂה הַקְּטָרֶת חֲבִיב לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ מִכָּל הַקְּרִבָּנוֹת וְהַתְּפִלוֹת, לְכֵן נֶאֱמַר בּוֹ קְטָרֶת תָּמִיד לְפָנָי ה' לְדוֹרוֹתֵיכֶם וְהוּא קִיּוֹם שֶׁל עֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים".

ב. "וּבְקוֹנְטְרָסִי דְתַלְמִידֵי הָאֲר"י ז"ל מְצֵאתִי וְיָרָא הַשְּׂמֵטָה בְּסוּרָן שְׁכַתָּב וּז"ל: עֵנִין פְּטוּם הַקְּטָרֶת הַרְּבִה עֵנִינִים וְסוּדוֹת עֵמְקוֹת

יש בו וכבר בארנו ענינו שהוא אותם האורות המחיים הקלפות וכוננתם להמית את הקלפות ולהעלות הקדשה המחיה אותם למעלה, ולכן אומרים אנו אותם קדם כל התפלה בשחר וכן במנחה, אך בערבית שהוא לילה אין בנו כח. ולכן בזמן המגפה חס ושלוש נוהגין לאמרו. ולכן בזמן המגפה היה נוהג האר"י ז"ל לאמרו אחר חצות הלילה כי אז נכנעים ממשלתם, ובפרט אם יאמרו אותו עשרה אנשים ביחד (וראיתי בספרים שנוהגים לאמרו בליל ראש השנה ויום הפורים במגן אנשים, כדי לבטל ולהמית את הקלפות¹⁰). ויהיו יראי ה' ולפי שכוננתו להעלות העולמות בכל התפלות אנו אומרים אותו כדי שלא יעלו עם העולמות, וכן בסוף תפלות השחר אנו אומרים אותו כדי שלא יינקו מן השפע היורד כו' והארץ מאד שם בקנטרס". ג. "עוד הרבה מאמרים יש בזהר במעלת הקטרת ובתועליות היוצאות ממנו, וכתבתי הכל בארך בחבור שער השמים שלי" עד כאן לשונו.

מנהג לומר בציבור קוה אל ה' וכו', אין כאלקינו וכו', ופיטום הקטורת וכו', יאמר אף ביחיד כמו אחר כל המוספין כדי להבריא הקליפות והחיצונים שלא יתאחזו בתפילה. ויאמר הסדר הנ"ל בשעה שהחזן מנגן היום תאמצינו, כי אחר קדיש בתרא לא יהיה לו שהות. והחכם עיניו בראשו להשתדל לראות באיזה שעה יש שהות, והעיקר לומר בכוונה, שבלתי כוונה יותר טוב ההעדר, עיי"ש.

יד. ובסידור של"הכתב וז"ל: אמר אברהם הלוי - מצאתי בצוואת אבי זקני הגאון המחבר זצוק"ל (השל"ה הקדוש) וז"ל: הסדר של פרשת התמיד והזכרת קטורת היא מצוה רבה לומר כן בשחרית וגם במנחה, כמובא בזהר. וראה אור הישר למהר"ם פאפירש ז"ל עמוד כ"ח א'.

טו. ובספר יסוד ושורש העבודה כתב שביום הכיפורים לאחר תפילת מוסף, אף במקום שאין

ו"ל קָדְשׁוֹ [מִהַשְׁלָה הַקָּדוֹשׁ] בְּסִידוּרוֹ שֶׁעַר הַשָּׁמַיִם: "עֲנִין פִּטוּם הַקְּטוֹרֶת שֶׁהֵם י"א הֵם י' סְפִירוֹת הָעֲשִׂיּוֹתִיּוֹ, וְהֵנָּה יֵשׁ י"ס הַקְּלָפוֹת וְעוֹד כַּח א' שֶׁל קְדֻשָּׁה הַמְּחִיָּה אוֹתָם הֵם י"א, וְעַל יְדֵי אֵלוֹ הֵי"א סַמְמַנֵּי הַקְּטוֹרֶת שֶׁהֵם הֵי"ס הָעֲשִׂיָּה עִם כַּח הַנְּקֻדָּה הָעֲלִיּוֹנָה הַמְּחִיָּה אֶת כּוֹלָם שֶׁהֵם י"א, אֲזַי נִדְּחִים הַקְּלָפוֹת" וְאֵנּוּ מְסַלְקִים אוֹתָהּ נִקְוָה אֲשֶׁר הֵיטָהּ מְחִיָּה אוֹתָם וְאַחַר כֵּךְ אָנּוּ מְמִיתִים אֶת הֵי' קְלָפוֹת וְלִכֵּן כִּיּוֹן שֶׁהַקְּדֻשָּׁה וְהַחַיּוֹת שֶׁבָּהֶם מְסַתְּלָק נִשְׁאַרְוּ הֵם מֵתִים. וְלִכֵּן הַקְּטוֹרֶת מְסַלֵּק מוֹתֵנָּה כִּי הִיא מְמִית אֶת הַמְּלֶאֶךְ הַמָּוֶת וְאֵין בּוֹ כַּח לְהַמִּית", עִכְלָה"ק.

סְגֻלַּת הַקְּטוֹרֶת יֵשׁר וְהַפּוֹד

עוֹד כָּתַב שֵׁם הַשְׁלָ"ה זי"ע: "עֲנִין הַמַּגְפָּה רַחֲמָנָא לְצֻלָּן דַּע כִּי הַכֹּל הוּא מְצַד הַבִּירוֹרִין, כִּי הֲלֹא כָּל הַנְּשֻׁמוֹת הֵם מְצַד הַמְּלָכִים וּמַבִּירוֹרִין כַּמְּבָאָר אֲצֻלָּנוּ עַל כָּל יִשְׂרָאֵל בְּנֵי

הַטוּמָאָה הֵן אַחַד עֶשֶׂר, טוּמָאָה מֵת, טוּמָאָה שְׂרִץ, טוּמָאָה נְבִילָה, טוּמָאָה שִׁכְבַת זָרַע, טוּמָאָה מִי חֲטָאָה, טוּמָאָה פְּרָה אֲדוּמָה כָּל הָעוֹסֵק בָּהּ, טוּמָאָה זָב, טוּמָאָה זָבָה, טוּמָאָה נְדָה, טוּמָאָה יוֹלְדָה, טוּמָאָה צָרַעַת - וְהֵן מֵרַמְזִין עַל עוֹלְמוֹת הַטוּמָאָה שֶׁל חִיצוֹנִים, שְׁחִיתוֹן נִשְׁתַּלְשֵׁל מֵאַחַת עֶשְׂרֵה סְפִירוֹת הַטוּמָאָה, שִׁכְנַגְדוֹן הֵם אַחַת עֶשֶׂר סַמְמֵי הַקְּטוֹרֶת, לְהַתִּישׁ כַּחַם. וְנִמְצָא בְּהִיּוֹת הָאָדָם נִזְהָר לַגְּדוֹר גָּדָר וּלְשִׁמּוֹר עֲצָמוֹ מִן הַטוּמָאָה הַנּוֹכְרִים, הֵרִי הוּא מוּבַדֵּל וּמוּפְרָשׁ

טז. וְעִיין בְּפָרִי עֵץ חַיִּים (כּוּוֹנֵת הַקְּטוֹרֶת) בְּשֵׁם הָאֲרִיז"ל דִּי"א סַמְמֵי הַקְּטוֹרֶת הֵם עֶשֶׂר נִיצוּצוֹת שֶׁל קְדוּשָׁה שִׁירְדוּ בְּקִלְפָה עִם אוֹר הַמְּקִיף הֵרִי י"א, וְעִי"הַקְּטוֹרֶת הַקְּטוֹרֶת אֵנּוּ מְעֵלִים עֶשֶׂר נִיצוּצוֹת הַלְלוּ אֵל הַקְּדוּשָׁה בְּכָל יוֹם וְיוֹם מֵעַט לְפִי עֵרֶךְ הַהֲכֵנָה וְעֵרֶךְ הַקְּדוּשָׁה וּבְכָל יוֹם מֵתְבַרְרִים נִיצוּצֵי אַחֲרִים וְהַכֹּל בְּכַח" אַחַד עֶשֶׂר הַלְלוּכִידוּע, ע"כ. (וְעִיין בְּסַפְהָ"ק בָּר מֵים חַיִּים פֶּרֶשׁת תְּצוּה מ"ש בּוּזָה).

יז. וְעִיין בְּסַפְהָ"ק קַב הַיִּשְׂרָאֵל (פְּרַק י"ז) שִׁכְתָּב זֶה לְשׁוֹן קְדֻשׁוֹ: חֲלָקִי

מְלָכִים, וְכַאֲשֶׁר בְּתוֹךְ הַבִּירוֹרִין יֵשׁ פְּסֻלַת שְׁלֵא הוֹכֵרֵר זֶהוּ סֵם הַמּוֹת הַמְּמִית אֶת הָאָדָם בְּעֵת הַמַּגָּפָה, גַּם זֶה בָּא כְּאֲשֶׁר אֵין הַד' שְׁמוֹת שֶׁל הַיּוֹ"ה מְאִירִים וּמְסַתְּלָקִים הַד' הַיּוֹ"ה וְנִשְׁאָרִים הַד' מִלִּוּיִים לְבָדֵם שֶׁהֵם מְלוּי שֶׁל ע"ב מ"ו וְשֶׁל ס"ג ל"ז וְשֶׁל מ"ה י"ט וְשֶׁל ב"ן כ"ו. הַכֹּל קַטְח וְהַד' כּוֹלָלִים הֵרִי בְּגִימְטְרִיא נֶגְ"ף וּמִזֶּה בָּא הַנֶּגֶף וְלָכֵן טוֹב לְכוֹן תְּמִיד בְּזִמְן הַמַּגָּפָה בְּשֵׁם שֶׁהוּא נֶגֶף וְהוּא שֵׁם קְדוֹשׁ וְתִנְקְדֵהוּ כְּפִי תְּנוּעוֹת אוֹתִיּוֹתָיו שׁוּר"ק חִירִי"ק צִיר"י. גַּם טוֹב לְכוֹן בְּפִטוּם הַקְּטֹרֶת בְּבִקְרָה וּבְמִנְחָה בְּאוֹתָהּ הַכּוֹנֵנָה שְׁכַתְּכֵנוּ בּוֹ. גַּם דַּע כִּי הַפְּתוּב אוֹמֵר יְדַבֵּק ה' בְּךָ אֶת הַדְּבָר, וְהַעֲנִין כִּי אוֹתָם הַקְּלָפוֹת מֵהַבִּירוֹרִין הַמְּכִים אֶת הָאָדָם בְּמַגָּפָה הֵם הוֹלְכִים תְּמִיד דְּבָקִים עִמוֹ וּמְקִיפִין אוֹתוֹ מִכָּל סְבִיבוֹתָיו שְׁעוֹר כְּמָה אֲמוֹת, וְאֶפִּילוּ בְּאוֹתָהּ הַשְּׂכִינָה שְׁיוֹשֵׁב שֵׁם הָאָדָם הַמְּכָה אוֹ אֵיזָה כְּלִי אוֹ מְלַבּוֹשׁ מִמֶּנּוּ וְכֹל הַהוֹלֵךְ וּמִתְדַבֵּק שֵׁם הוּא מִתְדַבֵּק בְּהוּא סְטָרָא אַחְרָא וְיִכּוֹל לְהִנָּזֵק. וְזֶהוּ סוּד הַפְּסוּק יְדַבֵּק ה' בְּךָ, מַה שְּׂאִין כֵּן בְּשִׁאֵר חוֹלָאִים שְׂאִין דְּבוּק שֵׁם אֶךְ בְּמַגָּפָה שֶׁהוּא מַצַּד הַבִּירוֹרִין הִיא תְּמִיד דְּבַק בּוֹ בְּשְׂכִינָתוֹ וּבְמְלַבּוֹשָׁיו. וְהִנֵּה טוֹב לְקַדְּמוֹם בְּחֻצוֹת הַלֵּילָה אַחֵר שֶׁתֹּאמַר הַסֵּדֵר שְׂיַדְעָתָ וְתֹאמַר אַחֵר כֶּף פְּסוּק וַיֹּאמֶר ה' אֵל מִשָּׁה קַח לָךְ סַמִּים עַד בַּד בְּכַד יִהְיֶה, וְתֹאמַר אוֹתוֹ ג' פְּעָמִים בְּיֶשֶׁר וְאַחֵר כֶּף ג' פְּעָמִים לְמַפְרַע וְאַחֵר כֶּף ג' פְּעָמִים הָאוֹתִיוֹת לְמַפְרַע וְכֹל הַנִּקְדוֹת מִן נִקְדוֹת נְטָף וְשַׁחֲלַת וְחֻלְבָּנָה וְלִבְנָה, וְכִשְׁיוֹשְׁלָמוֹ תַחֲזוֹר כְּזֶה: הִיּהִי דַבְּב דַּב הַכּוֹ הַנְּבִלּוֹ מִימֵס הַנְּבִלּוֹ תַלְחֹשׁוּ פִטְנֵי מִימֵס כֹּל חֵק הַשֵּׁם לֹא הוּא רִמְאִיו. טוֹב הוּא לְכוֹן זֶה הַכּוֹנֵנָה בְּכֹל שְׁבוּעַ פְּסוּק קַח לָךְ סַמִּים נְטָף וְשַׁחֲלַת וְחֻלְבָּנָה סַמִּים

וּלְבוּנָה בְּכָל בִּקְרָ שֵׁם מִצַּפ־יָן בְּנִיקוּדֵי תְבוּת אֱלוֹ, וַיִּצְרֹוּהוּ
 לְפָנָיו כְּשֶׁהוּא עוֹסֵק בַּתּוֹרָה. יוֹם הָא' בְּשָׁבוֹעַ יִנְקָדָה בְּנִקּוּד
 קַח כְּלוּ פִתַח מִצַּפ־יָן, יוֹם ב' בְּנִקּוּד לָךְ עַד יוֹם שְׁשִׁי וְחֻלְבָּנָה.
 אַחַר כֵּן בְּיוֹם שֶׁבֶת בְּלִילָה יִנְקָדָהוּ בְּנִקּוּד סָמִים וּבִבְקָר נִקּוּד
 לְבוּנָה בְּמִנְחָה נִקּוּד זָכָה. י' שִׁימוּ ק' טוֹרָה ב' אֶפֶד ר"ת יב"ק,
 עַל מ' זֹבַחֶדָּ ב' רֶדֶד גִּימְטְרִיא יב"ק, קְטָרֶת עִם הַמֶּלֶה
 בְּגִימְטְרִיא אֶהְיֶה בְּרַחֲמִים פְּרוֹשׁ שְׁעַל יְדֵי הַקְטָרֶת הָיוּ
 מִמְתִּיקִים שֵׁם הַהֵי"ה שֶׁהוּא רַחֲמִים וְחִלּוֹף מִצַּפ־יָן בְּמִנְיָן
 רַחֲמִים וְהָיוּ מְשַׁתְּפִין אוֹתָהּ עִם הַדִּין שֶׁהוּא אֶהְיֶה דְמִינָהּ
 דִּינִין מִתְּעָרִין וְכֵן עִם שֵׁם הוּי"ה בְּסוּד יב"ק הַנִּזְכָּר וְהָיוּ
 מִמְתִּיקִין אֶת הַדִּינִין וּמִתְבַטְּלִין כַּחַם עַל יְדֵי הַקְטָרֶת י"ח, עַד
 כָּאֵן לְשׁוֹנוֹ הַקְדוֹשׁ.

האסורין העונה לחולה המיוסר
 ביסורין העונה להולכי ימים בין
 גלים ומשברים הקרוב לכל קוראיו
 המשלם שכר טוב ליראיו המרפא
 מכאובים המחבש לעצבים הוא
 ימלא רחמים טובים וקרובים
 להושיע להרגיע להבטיח להניח
 לפנות ולפדות לכוונן ולחונן למלט
 לפלט כל קהלות הקדש וכו'. מלך
 ברחמיו ירחמם מלך בחסידו מעפר
 הצרור יקימם, ומאשפות הדלות
 ירומם, מלך ברחמיו יריצם מבורם
 ויתירם ממאסרם ויפתחם ממסגרתם
 ויתנם לרחמיו לפני כל שוביהם
 ויוציא למרחב רגליהם וישובו
 בשלום לבתיהם ועוד ישליון
 באהליהם הם ונשיהם ובניהם וכל

מכחות החיצונים, אבל אם הוא
 נמשך אחר הטומאה, הרי הוא
 מלוכב ומושרש במקור הטומאה.
 יח. ויש ברכה ערוכהלכל קהלות
 הקודש, מהכל בו, וז"ל:
 "מצליו אנחנא ותבעין רחמי קדם
 אלהא שמיא מרי דרחמי בספר
 אורייתא דכתיבין ביה תלת עשר
 מכילן דרחמי ה' ה' אל רחום וחנון
 ארך אפים ורב חסד ואמת נוצר
 חסד לאלפים נושא עון ופשע
 וחסאה, נקה ונקה לשבים וארך
 אפים לשובבים השוכן בין חיות
 וכרובים העושה שלום בין שביבים
 ורביבים העונה בעת צרות ובצרות.
 האל הפועל גבורות העונה להולכי
 מדברות העונה לחבוש בבית

והא לך תרגום ללשון הקדש ממה שכתב בזוהר הקדוש (פרשת וירא) במדרש הנעלם, באריכות מענין חשיבות אמירת קטרת:

יאמרו ברצון הנפש וכונת הלב את ענין הקטרת שהיה לישראל יתבטל הפנות והדינים מהם.

"יקח נא גו', כשפא רב דימי אמר לא מצאה הנשמה תועלת לגוף אלמלא מה שרמו כאן רמו הקרבנות. בטלו הקרבנות לא בטלה התורה. מי שלא עסק בקרבנות, יעסק בתורה ויועיל לו יותר, דאמר רבי יוחנן, כשפרש הקדוש ברוך הוא הקרבנות אמר משה רבנו של עולם תינח בזמן שיהיו ישראל על אדמתם, בין שיגלו מעל אדמתם מה יעשו. אמר לו משה, יעסקו בתורה ואני מוחל להם בשבילה יותר מכל הקרבנות שבעולם, שנאמר זאת התורה לעולה למנחה וגו', פלומר זאת התורה - בשביל עולה בשביל מנחה בשביל חטאת בשביל אשם".

"אמר ר' פרוספדאי מי שמזכיר בפיו בבתי בגסיות ובבתי מדרשות ענין הקרבנות והקרבתם, ויכון בהם, ברית פרותה שאלו המלאכים המזכירים חובות

כאשר הייתם קללה בגוים בית יהודה ובית ישראל כן אושיע אתכם והייתם ברכה אל תיראו תחזקנה ידיכם וכל אחינו בית ישראל יהיו בכלל הברכה החיים והשלום וכן יהי רצון ונאמר אמך".

אשר להם כו' האל המבורך יברך ברכותיהם וישלח ברכה והצלחה בכל מעשי ידיהם יושב קדם ישיבם לקדמותם ורבו כמו רבו במשכנותם ומראשיהם יטיב אחריהם וכו' ועוד כתוב והיה

בְּנֵי הָאָדָם לְהִבְאִישׁ לָהֶם, לֹא יוּכְלוּ לַעֲשׂוֹת לוֹ כִּי אִם טוֹב. וּמִי יוֹכִיחַ - פָּרְשָׁה זוֹ תוֹכִיחַ, דְּכִיּוֹן שְׂאֹמֵר וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה אַנְשִׁים נֹצְבִים עָלָיו, מֵהוּ עָלָיו - לְעֵין בְּדִינוֹ. כִּיּוֹן שְׂרָאָה נִשְׁמֹת הַצַּדִּיקִים כְּדָ, מֵה פְתוּב, וַיִּמְהַר אֲבָרְהָם הָאֱהֱלָה וְגו', מֵהוּ הָאֱהֱלָה - בֵּית הַמִּדְרָשׁ, וּמֵהוּ אוֹמֵר - מֵהֲרִי שְׁלֹשׁ סְאִים - עֲנִין הַקְּרִבָּנוֹת, וְהַנְּשֻׁמָּה מִתְּכֻנַּת בָּהֶם, זֶהוּ שְׂפָתוֹב - וְאֵל הַבֶּקֶר רִץ אֲבָרְהָם, וְאֵז נַח לָהֶם וְלֹא יוּכְלוּ לְהִבְאִישׁ לָהֶם".

"ר' פְּנַחֵם פֶּתַח מֵהַפְּסוּק שְׂאֹמֵר וְהִנֵּה הִחַל הַנֶּגֶף בְּעַם, וְכָתוּב וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל אֱהֲרֹן קַח אֶת הַמִּחְתָּה וְגו' וְכָתוּב וְהִתְעַצֵּר הַמִּגֶּפֶה. כְּתוּב פֹּה מֵהַר וְכָתוּב שֵׁם מֵהֲרִי שְׁלֹשׁ סְאִים, מֵה שֵׁם קְרִבָּן לְהַנְצִל, אִף כָּאֵן קְרִבָּן לְהַנְצִל". "אֵמֵר ר' פְּנַחֵם פְּעַם אַחַת הֵייתִי הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ וּפְגַשְׁתִּי בְּאֵלֵיהוּ, אֵמַרְתִּי לוֹ, יֹאמֵר מִר דְּבַר הַמוֹעִיל לְבְרִיּוֹת, אֵמֵר לִי גִזְרָה גְזוּר הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְנִכְנְסוּ לְפָנָיו כָּל הַמַּלְאָכִים הַמְּמַנִּים לְהַזְכִּיר חוֹבוֹת בְּנֵי הָאָדָם (וְגוֹר עֲלֵיהֶם) שְׂבוּמֵן שְׂיִזְכִּירוּ בְּנֵי הָאָדָם אֶת הַקְּרִבָּנוֹת שְׂצוּהָ מֹשֶׁה, וַיִּכְנְנוּ לָבֶם וּרְצוּנָם בָּהֶם, פּוֹלֵם יִזְכְּרוּ לָהֶם לְטוֹב. וְעוֹד, שְׂבוּמֵן שְׂאֵרַע מְוֹת בְּבְנֵי הָאָדָם, תִּגְזוּר גִּזְרָה וְכִרוּז יַעֲבֹר בְּכָל צְבָא הַשָּׁמַיִם, שְׂאֵם יִכְנְסוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמִטָּה בְּכַתִּי כְּנִסְיוֹת וּבְכַתִּי מִדְרָשׁוֹת, וַיֹּאמְרוּ בְּרְצוֹן הַנֶּפֶשׁ וְכֻנַּת הַלֵּב אֶת עֲנִין הַקְּמַרְתָּ שְׁהִיָּה לְיִשְׂרָאֵל, יִתְבַּטַּל הַמְּוֹת מֵהֶם". "אֵמֵר ר' יִצְחָק בֵּא וְרֵאָה מֵה כְּתוּב -

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל אֱהֲרֹן קַח אֶת הַמִּחְתָּה וְתֵן עָלֶיהָ אֵשׁ וְגו' אָמַר לוֹ אֱהֲרֹן לְמָה? אָמַר כִּי יֵצֵא הַקֶּצֶף מִלִּפְנֵי יְהוָה וְגו'. מה פתוב - וַיִּרֶץ אֶל תוֹךְ הָעֵדָה וְהִנֵּה הַחֹל הַנִּגָּף בָּעַם. וְכַתּוּב וַיַּעֲמֵד בֵּין הַמַּתִּים וּבֵין הַחַיִּים וְגו', וְלֹא יָבֵל מִלְאֲךָ הַמּוֹת לְשָׁלוֹם וְנִתְבַּטְּלַת הַמּוֹת".

אמירת פֶּרֶשֶׁת הַקְּטֹרֶת יֶשֶׁר וְהַפּוֹךְ

וּבַגְּדָל חֲשִׁיבוֹת אַמִּירַת פֶּרֶשֶׁת הַקְּטֹרֶת־י, יֵשׁ שְׁכַתְּבוּ שֵׁישׁ לְדַקְדֵּק לְאֲמָרוֹ יֶשֶׁר וְהַפּוֹךְ, וְזֶה לְשׁוֹן סֵפֶר "יִמְלֹט נִפְשׁוֹ": וּמִי הָאִישׁ הַחֹפֵץ חַיִּים וְלִגְמַל חֶסֶד עִם נִפְשׁוֹ הַאֲוִמְלָלָה יִכְתֹּב כָּל פֶּרֶשֶׁת הַקְּטֹרֶת יֶשֶׁר וְהַפּוֹךְ כְּכַתּוּב לְפָנֶיךָ עִם הַפְּסוּקִים וְהַשְּׁמוֹת הַלְלוּ וַיִּקְרְאוּ בְּכָל יוֹם בַּבֶּקֶר וּבָעֶרֶב בְּכוֹנָה עֲצוּמָה מְבֹטָח לוֹ שִׁיתַּגְּבֵר מְזֻלוֹ וַיִּצְלִיחַ בְּכָל מַעֲשָׂיו וְלֹא יִקְרָאנוּ אֶסוּן כָּל יְמֵי חַיָּיו, וְכָל הַסְּגָלוֹת הַלְלוּ יִתְקַיְמוּ בוֹ, וְתַחֲוִל הַבְּרָכָה עָלָיו וּבְמַעֲשֵׂה יָדָיו, עַד כָּאן.

קטורת עולה תרני"ג

וְהִנֵּה אֵימָא בַּמְדַּרְשׁ רַבָּה (פֶּרֶשֶׁת נֶשֶׂא וּפֶרֶשֶׁת קַרְח): שְׁכָל תְּרִי"ג מְצוֹת כְּלוּלוֹת בְּעֵשְׂרַת הַדְּבָרוֹת. וְכֵן תִּרְאוּ שֵׁישׁ תְּרִי"ךְ אוֹתִיּוֹת בְּעֵשְׂרַת הַדְּבָרוֹת מְאֻנְכִי וְעַד לְרַעַף. תְּרִי"ג הֵן כִּנְגַד תְּרִי"ג הַמְצוֹת, שְׁבָכָל אוֹת יֵשׁ רְמֵז לְמַצְוָה. וַיִּתֵּר ז' הָאוֹתִיּוֹת הֵן נִגְדַד ז' יְמֵי בְּרֵאשִׁית, לְרְמֵז שְׁכָל הָעוֹלָם לֹא נִבְרָא אֶלָּא בְּזִכְרוֹת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.

יט. עיין עוד מזה בספר שם טוב הקטורת כי רבה היא, ובספר מציל קטן שהאריך על מלת אמירת נפשות וכן בספר אחיעזר,

וְזֶה לְשׁוֹן הַמִּדְרָשׁ רַבָּה פְּרֻשֵׁת נְשֵׂא (וילנא - פ' י"ג ט"ו-ט"ז):
 וְאוֹמֵר הַנְּחַמְדִּים מְזַהֵב וְגו' מְלֵאָה קְטֹרֶת, שְׁתַּרְיִ"ג מְצוּוֹת
 בְּלוּלוֹת בְּהֵן, וְכֵן אֵת מוֹצֵא תַרְיִ"ג אוֹתוֹת יֵשׁ מִן אֲנָכִי עַד
 אֲשֶׁר לְרַעְדָּה, כְּנֶגֶד תַּרְיִ"ג מְצוּוֹת וְז' יְתֵרוֹת כְּנֶגֶד ז' יְמֵי
 בְּרֵאשִׁית, לְלַמְדָּךְ שֶׁכֹּל הָעוֹלָם לֹא נִבְרָא אֶלָּא בְּזִכּוֹת הַתּוֹרָה,
 הַיּוֹי מְלֵאָה קְטֹרֶת, שֶׁפֶן קוֹ"ף מִתְחַלֶּפֶת בְּדַל"ת, א"ת ב"ש
 ג"ר ד"ק, וְעוֹלָה חֲשֵׁבוֹן הַתְּבָחָה אַחֵר פֶּן לְמַנְיֵן תַּרְיִ"ג. דְּבָר
 אַחֵר מְלֵאָה קְטֹרֶת, שֶׁבֵּין כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁהֵיוּ כְּתוּבִים
 בְּלוּחוֹת פְּרֻשִׁיתֶיהָ וְדִקְדוּקֶיהָ שֶׁל תּוֹרָה הֵיוּ כְּתוּבִים וְכו',
 עֵין שָׁם.

וּבִסְפָר יִלְקוּט מַעַם לּוֹעֵז (פְּרֻשֵׁת יְתֵרוֹ): הוֹסִיף לְזֶה, דְּבָא לְרַמֵּז
 שְׂאָף עַל פִּי שְׁנֵרָאָה לְכַאוּרָה שֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא דְבָר בְּהָר
 סִינַי רַק עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרוֹת וְלֹא יוֹתֵר, אֲבָל בְּעֲלֵי הַדַּעַת יוֹדְעִים
 שֶׁכֹּל הַמְצוּוֹת כְּלוּלוֹת בְּהֵם. וְלִכֵּן נֶאֱמַר מְלֵאָה קְטֹרֶת,
 שֶׁהַקוֹ"ף מִתְחַלֶּפֶת בְּדַל"ת עַל פִּי א"ב שֶׁל א"ת ב"ש ג"ר
 ד"ק. נִמְצָא לְפִי זֶה שֶׁקְטֹרֶת עוֹלָה תַרְיִ"ג שֶׁכְּלוּלוֹת בְּכָל
 עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרוֹת. וְהַסִּימָן: כְּתֹר תּוֹרָה, כְּתֹר בְּגִימְטְרִיא תֵרֶךְ
 שֶׁהֵם כְּמִסְפֵּר הָאוֹתוֹת שֶׁיֵּשׁ בְּעֲשֶׂרֶת הַדְּבָרוֹת, לְלַמְדָּנוּ שֶׁאִם
 אָדָם עוֹסֵק בְּתוֹרָה לְשֵׁם שְׂמִים הוּא זוֹכֵה וְנִכְתָּר בְּכַתֵּר תּוֹרָה,
 וְאִם חָס וְשָׁלוֹם אֵינוֹ עוֹסֵק לְשֵׁם שְׂמִים, הַכְּתֹר נִהְפֵךְ לְכַתֵּר,
 וְהַתְּבוּת שֶׁל עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרוֹת הֵן קַע"ב. וְסִימָנָם בְּשִׁמְרָם עַק"ב

שהאריכו בזה.

ובלבד שתחליף קו"ף בדל"ת על
 ידי א"ת ב"ש ג"ר ד"ק, ועיין בספר
 ליקוטי שיחות פרשת נשא, מ"ש
 בזה.

כ. וכ"כ רש"י ז"ל בפרשת נשא ו'
 כ" ד"ה מלאה קטרת, וז"ל:
 גימטריא של קטרת תרי"ג מצוות,

רב. ועליהם נאמר ה' מִלֶּךְ ה' מִלֶּךְ ה' יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד, שהפסוק הזה עולה תר"כ שהוא כמנין כַּתָּר תוֹרָה, הַרֹמְזִים באותיות של עֶשְׂרֵת הַדְּבָרוֹת, עֵינַן שֵׁם.

חביבה קטרת יותר מכל הקרבנות

ובמדֻרְשׁ תַּנְחֻמָּא (פרשת תצוה) אֵי תָא הַטַּעַם שְׁחִיבֵיהּ קִטְרֵת יוֹתֵר מִכָּל הַקְּרָבָנוֹת, לְפִי שְׁכָל הַקְּרָבָנוֹת שֶׁהֵם חֲטָאת עוֹלָה אֲשֶׁם שְׁלָמִים מְנַחֵה בְּאִים עַל אֵיזָה חֲטָא, אֲבָל קִטְרֵת לֹא הֵיחָה בָּאָה עַל שׁוּם חֲטָא, אֲלֵא לְשִׁמְחָה, כְּפִי שֶׁנֶּאֱמַר בְּכַתוּב: וְשִׁמְן וְקִטְרֵת יִשְׂמַח לֵב (משלי כו), הֵינּוּ שִׁמְן הַמְּנוּרָה וְקִטְרֵת מְשִׁמְחִים הַלֵּב, שֶׁנַּעֲשׂוּ לְשֵׁם שִׁמְחָה. וְכֵן הָיוּ קִשּׁוּרוֹת זֶה בְּזֶה. בְּשַׁעֲהָ שֶׁהָיוּ מְדַלִּיקִים אֶת הַמְּנוּרָה הָיוּ מְקַטְרִים אֶת הַקִּטְרֵת, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וּבַהֲעֵלַת אֶהְרֵן אֶת הַנְּרוֹת בֵּין הָעֲרֻבִים יִקְטִרְנָהּ, וְלִכֵּן הֵיחָה חֲשׁוּבָה מְאֹד לְפָנָי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

הַמוֹצֵיא לְאוֹר הַכּוֹתֵב: וּבִזְהָ יֵשׁ לְפָרֵשׁ בְּדֶרֶךְ רָמֹז מֵהַ שְׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵנוּ זְכוּרֵנָם לְבִרְכָה (יומא דף ל"ח) שֶׁהָיוּ נוֹתְנִים לְתוֹךְ הַקִּטְרֵת עֵשֶׂב אֶחָד שֶׁהָיָה נִקְרָא מַעֲלָה עֶשֶׂן, שִׁיְהִיָּה הָעֶשֶׂן מִתְמַר וְעוֹלָה כְּאֲרֹז שֶׁלֹּא יְהִיָּה נוֹטֵה לְצַד זֶה אוֹ זֶה. וְעֵשֶׂב זֶה לֹא הִפִּיר אוֹתוֹ שׁוּם אָדָם מִלְּבַד אוֹתָהּ מִשְׁפַּחַת בֵּית אֲבֹתֵינוּ שֶׁעָשׂוּ הַקִּטְרֵת כְּפִי שֶׁקָּבְלוּ הַמְּסֻרֵת מִיַּדֵּי אֲבוֹתֵיהֶם, וְלֹא הָיוּ מְגַלִּים אוֹתוֹ לְשׁוּם אָדָם. וַיֵּשׁ לוֹמַר הַרְמֹז בְּמֵה שֶׁהָיָה צָרִיף לְהִיּוֹת מַעֲלָה עֶשֶׂן, דִּידוּעַ מִסְפַּר הַקָּדוֹשׁ אוֹר הַמְּאִיר, וְכֵן בְּסִידוּרוֹ שֶׁל שִׁבְת (דרוש התשיעי, מאמר א') וְעוֹד, דְּעֶשֶׂן רֵאשִׁי תְבוֹת עוֹלָם שְׁנֵיהֶם נִפְשׁ, שְׁצָרִיף הָאָדָם לְתַקֵּן כָּל בְּחִינּוֹת עוֹלָם שְׁנֵיהֶם נִפְשׁ. וְלִדְרָכֵינוּ יֵשׁ לוֹמַר דְּזֵהוּ עֵינַן מַעֲלָה עֶשֶׂן בְּקִטְרֵת, עוֹלָם - שֶׁהַקִּטְרֵת מְבַטֵּל הַדֵּינִים וְשִׁלְטַת הַקְּלָפוֹת

בעולם. שנה - מאריך שנותיהם של בני אדם. נפש - שהקטרת מתקן את נפשותיהם, וכנ"ל דחשיב כאלו קים כל תרני"ג מצוות דאורייתא וז' מצוות דרבנן, ואף גם זאת דנחשב לו כאלו עשה תשובה על כל עוונותיו, כדברי הזוהר הקדוש בפרשת ויקהל הנ"ל.

עוד יש לומר בדרך רמז לבאר מה שהקטרת הייתה צריכה להיות מעלה עש"ן, דהנה בית המקדש השני עמד ת"כ שנים, ולפי המדרש תנחומא הנ"ל דהקטורת חביבה יותר מכל הקרבנות, והנה עש"ן בגימטריא ת"כ, וזהו הרמז בקטורת שהיתה מעלה עש"ן, דיש מעלה לקטרת יותר מהקרבנות שהקריבו במשך ת"כ שנה שעמד בית המקדש השני, ודו"ק. ועל דרך הנ"ל יש לומר עוד כבאור הפסוק ויאמר ה' אל משה קח לך סמים וגו' בד בבד יהיה, דהנה בספר "אף פרי תבואה" (פרשת פי תשא על פסוק הנ"ל) כתב וזה לשונו: הנה ידוע בשם האריז"ל דבאמירת הקטרת מוציאים החיות מתוך הקלפות לתוך הקדשה, וידוע דהסטרא אחרא צריך להיות בפרודא והקדשה צריכה להיות באחדות, כי הם מעולם הפרוד והקדשה היא מעולם האחדות. וידוע גם כן דלעתיד לבוא יהיה השם שלם ויהיה ב' פעמים אותיות י"ה. ובזה שמעתי בשם הרב הצדיק ממעזיבוזש זל"ה שלכך

על עוונותיו, דעיקר המניעה שלא יעשה תשובה כראוי היא רק מחמת הקליפות שנאחזים באדם ע"י עוונותיו, אמנם כיון דבטלה אחיזתם ממילא בטלה המניעה, ויכול לעשות תשובה כראוי.

כא. ועפ"ז אפשר לפרש ג"כ הענין דאמירת הקטורת מעורר את האדם לתשובה, כיון דבאמירת הקטורת מוציאים החיות מתוך הקליפות לתוך הקדושה, ממילא אין מי שימנע בעד האדם שיעשה תשובה

מְבַרְכִין הָעוֹלָם לְהַחֲתִין וְהַכֵּלָה שֶׁהַזִּוּיג יַעֲלֶה יָפֶה, דְּהֵינּוּ שְׁעֲכָשׁוּ הוּא אֲדֹנָי שְׁעוֹלָה צ"א, וְלַעֲתִיד לְבֹא יִהְיֶה צ"ה וַיַּעֲלֶה יפ"ה. וְהֵנָּה הַקְּטֹרֶת הוּא לְשׁוֹן קָשׁוּר, דְּהֵינּוּ שְׁגוּרִים שֶׁהַקְּדֻשָּׁה תִּתְיַחַד וְלֹא יִהְיֶה בָּהּ שׁוֹם מִגַּע עֲכוּ"ם, וְכִמּוֹ בְּשֵׁם יו"ד ה"א פֶּן גַּם פֶּן בּוֹא"ו ה"א. וְגַם קְטֹרֶת הוּא לְשׁוֹן פְּרוּד כִּמּוֹ שֶׁנֶּאֱמַר גְּבִי אֲבָרְהָם אָבִינוּ (בְּרֵאשִׁית כ"ה) וַיֹּסֶף אֲבָרְהָם וַיִּקַּח אִשָּׁה וַשְׁמָה קְטוֹרָה, וּפְרֵשׁ רְשִׁי ז"ל שֶׁקְּשָׁרָה פִּתְחָה שְׁלֹא נִזְדוּגָה לְאָדָם מִיּוֹם שֶׁפָּרְשָׁה מֵאֲבָרְהָם, הֵרִי דְהוּא לְשׁוֹן פְּרוּד. וְאִם פֶּן כָּל זֶה פֶּעַל הַקְּטֹרֶת שֶׁמִּיַּחַד הַקְּדֻשָּׁה וּמִפְּרִיד בֵּין הַחִיצוֹנִים. וְזֶה בַּד בְּבַד, דְּהֵינּוּ שֶׁהַסְּטָרָא אַחֲרָא יִהְיֶה בְּפְרוּדָא, כִּמּוֹ שֶׁאֲמָרוּ חַז"ל (בְּרֵאשִׁית ס"ג ע"ב) עַל פְּסוּק חֲרַב אֶל הַבָּדִים, אֵלּוּ תִלְמִידֵי חֲכָמִים שְׁעוֹסְקִים בְּתוֹרָה בַּד בְּבַד. וְגַם פֶּן יִהְיֶה דְהַקְּדֻשָּׁה תִּהְיֶה בְּאַחַדוֹת גְּמוּר, שֶׁהָאוֹתִיּוֹת שְׁנִיּוֹת יִהְיוּ כְּרֵאוֹנוֹת, וּד"ק, עֲכֵלָה"ק.

פרק ד' ❀

סדר אמירת פְּרִשַׁת הַקְטֹרֶת

וְזוֹ לְשׁוֹן הָרֵב סְגוּלוֹת יִשְׂרָאֵל: א. מְבַטֵּלֶת מַגֵּפָה וְחֲלָאִים רָעִים. ב. יִנְצֵל מִשְׁעֶבֶד מַלְכֵי־יָם. ג. הַבְּרָכָה מְצוּיָה בְּמַעֲשֵׂה יָדָיו. ד. יִנְצֵל מְדִינָה שֶׁל גֵּיהֲנוֹם. ה. מְבַטֵּלֶת הַקְּלָפוֹת וְהַחֲצוֹנִים וְסִטְרָא אַחְרָא. ו. מְבַטֵּלֶת הַכְּשׁוּפִים ז מְבַטֵּלֶת הַרְהוּרִים רָעִים. ח נֹחַל שְׁנֵי עוֹלָמוֹת עוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא. ט. מְסַלֵּק הַדֵּינִים מֵעֲלֵיו. י. יִמְצֵא חַן וְחֶסֶד בְּעֵינָיו כָּל רוֹאֵיו. יא. מְסַגֵּלֶת לְעֶשֶׂר.

לְפִי סֵפֶר הַזֹּהַר וְסִפְרוֹת הַמְּנַהֲגִים, אֲמִירַת פִּטוּם הַקְטֹרֶת הִנֵּה סְגוּלָה לְעֲצִירַת מַגֵּפָה, עַל פִּי הַכְּתוּב (בַּמִּדְבָּר יז, יב-ג): וַיִּתֵּן אֶת הַקְטֹרֶת, וַיִּכְפֹּר עַל-הָעָם. וַיַּעֲמֵד בֵּין-הַמִּתִּים, וּבֵין הַחַיִּים, וַתַּעֲצֹר הַמַּגֵּפָה.

לְאוֹר זֹאת, כָּתַב רַבֵּי חַיִּים פְּלֶאגִי בְּסִפְרֵי כַף הַחַיִּים (סִימּוֹן י"ז אוֹת י"ח): "כִּתְבֵּן פְּרִשַׁת הַקְטֹרֶת עַל קֶלֶף אוֹ גוֹיֵל בְּכֶתֶב אֲשׁוּרִית כְּסִפֵּר תוֹרָה וַיִּקְרָא בּוֹ וַיַּעֲשֵׂה לוֹ סְגוּלָה, דֶּה־קְטֹרֶת מַעֲשִׂיר וּמְבַטֵּחַ לוֹ דְּלֹא יִפְסֵק פְּרִנְסָתוֹ וְתִמְיֵד יִהְיֶה לוֹ פְּרִנְסָה טוֹבָה וְכֹלְכֶלָה בְּרוּחַ וְלֹא בְּצַמְצוּם".

אַחַר שֵׁיאֲמַר תִּיקוֹן חֲצוֹת כְּכַתוּב בְּמִקּוּמוֹ אַח"כּ יֵאמֹר פִּטוּם הַקְטֹרֶת בְּכֹנָה הֵיא, לְפִי שֶׁאַחַר חֲצוֹת נִכְנַעַת כְּנֹזֵכַר (הָאָר"י הַקְּדוֹשׁ - שֶׁעַר הַכְּנֹנוֹת)... וַיִּקְרָאוּ סֵדֶר פִּטוּם הַקְטֹרֶת יַחַד בְּכֹנָה הַנֹּזֵכֶת מִמְּשַׁלֵּת הַקְּלָפָה, יַעֲשֵׂה רֶשֶׁם גְּדוֹל לְמַעֲלָה אִם יִהְיֶה אַחַר חֲצוֹת לִילָה וּבְפֶרֶט אִם יִתְחַבְּרוּ י' אֲנָשִׁים יִרְאֵי ה', עַכ"ל.

יאמר לשם יחוד זה קודם אמירת הקטרת

מה שאנו אומרים 'פְּטוּם הַקְּטֹרֶת' בְּשִׁחְרִית קֶדֶם הַתְּפִלָּה אַחַר קֶרְבֵּן הַתְּמִיד, וְגַם בַּתְּפִלַּת הַמְּנַחָה קֶדֶם הָעֲמִידָה, כִּי כּוֹנְנָתָנוּ הִיא לְהַעֲלוֹת הָעוֹלָמוֹת עַל יְדֵי הַתְּפִלוֹת, לְכֵן אָנוּ אוֹמְרִים אוֹתוֹ, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִתְאַחֲזוּ הַקְּלָפוֹת וַיַּעֲלוּ בַּעֲלֵי־הָעוֹלָמוֹת, וְלְכֵן אָנוּ אוֹמְרִים אוֹתוֹ קֶדֶם שְׁנֵי תְּפִלוֹת הַנּוֹכְרוֹת. (שַׁעַר הַכְּנוֹת)

מִלַּח סְדוּמִית רַבַּע, וְאֵין צְרִיךְ לוֹמַר 'רַבַּע הַקֵּב', כִּי סֵתֵם רַבַּע הָאֵמור בַּמִּשְׁנָה וּבַבְּרִיתָא הוּא רַבַּע הַקֵּב, 'כִּפַּת הַיִּרְדֵּן כָּל שְׁהִיא' בַּחִירָק, לֹא 'כָּל שְׁהוּא'. (שַׁעַר הַכְּנוֹת)

וְאַחַר הַקְּטֹרֶת יֹאמַר הַפְּסוּקִים 'ה' צְבָאוֹת' וְכוּ' ג' פְּעָמִים, 'אַתָּה סֹתֵר לִי' ג' פְּעָמִים.. וְהָאֵר"י ז"ל הִזְהִיר לוֹמַר פְּסוּקִים אֵלוֹ תְּמִיד אַחַר הַקְּטֹרֶת, וּבַיּוֹם שֶׁאֵין אוֹמְרִים תַּחֲנוּן לֹא יֹאמַר 'אַתָּה סֹתֵר' וְכוּ', שֶׁהֵם מְסַגְּלִים לְהַצִּילָה מִן סַמְא"ל, כְּנִרְמָז בְּרֹאשֵׁי תְּבוֹת 'אַתָּה סֹתֵר לִי מִצָּר', וּבַיּוֹם אֵלוֹ אֵין לוֹ שְׁלִיטָה וְאֵין לְעוֹרְרוֹ. (אוֹר צְדִיקִים)

אמירת פטום הקטרת:

אמירת פטום הקטרת בכונה מסייע ומועיל לחזרה בתשובה:
(משנת חסידים, סדור רבי שבתי מראשקוב)

❖ פֶּרֶק ה' ❖

תפלה לפני ואחרי אמירת הקטרת:

סדר קטרת נדפס כבר על כל צרה שלא תבוא רחמנא לצלן
מקבל מזקני הגה"ק מוה"ר אברהם יהושע העשיל זצוק"ל
מאפטא, בעהמ"ח ספה"ק אוהב ישראל, עם הפנונת מוגה
על פי כתבי האריז"ל, ונדפס מחדש בפקדת הגאווה"ק
משינאווע זצ"ל.

ומוכא בזוהר הקדוש שקדם בא המגפה טוב להרבות
בתפלה^כ, ואחר שמדת הדין מתוחה לא תחסם שור בדישו,
ובפרט באמירת הקטרת יכולים להנצל מכל צרה וצוקה^{כי}.

ובסדר קטרת נדפס תפלה לאמרה אחר אמירת סדר הקטרת,
והיא מהשל"ה הקדוש זי"ע. אמנם תחלה כדאי להעתיק
כאן תפלה לאמרה לפני אמירת הקטרת, שנדפסה בספר
שדי בשמים:

הירקון ומכל מיני פורעניות
המתרגשות ובאות לעולם טרם
נקרא ואתה תענה, ברוך אתה עוצר
המגפה.

כג. ועיין מ"ש בספה"ק שער
הכוונות (דף י"ג ע"א), בענין יחוד
גדול דפיטום הקטורת, למגפה
ב"מ, מסוגל מאוד, עיי"ש.

כב. ועיין בספר יפה ללב שכתב
זו"ל: ומיהו כל יחיד ויחיד
יתפלל בינו לבין עצמו בסיום
תפלתו על כל צרה שלא תבוא
בנוסח זה:

ריבון העולמים, פדה והצל מלט
הושע עמך ישראל מן הדבר ומן
החרב ומן הביזה ומן השדפון ומן

תפלה לאמרה לפני אמירת הקטרת

לְשֵׁם יְחִוּד קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכְנֵיתִיה בְּדַחֲלוֹ וּרְחִימוּ
 וּרְחִימוּ וּדְחִילוּ לִיחֲדָא שְׁם י"ה בּו"ה בְּיַחְדָּא שְׁלִים
 עַל יְדֵי הֵהוּא טְמִיר וְנִעְלָם בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל. הִנֵּה אֲנֹכִי בָּא
 לְקָרוֹת סֵדֶר פְּרָשִׁיּוֹת הַקְּטֹרֶת לְתַקֵּן שׁוֹרְשָׁה בְּמָקוֹם עֲלִיּוֹן,
 וְיֵהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה־יֵי יֵהוּדֵנוּי אֱהוּדֵנוּי אֱלֹהֵינוּ
 וְאֱלֹהֵי תַקוּת בַּעַל חִסְדִּים וְנִעְלֵה הַבְּחֹרֹת כִּסְיִים
 לְפָנֶיךָ קְרִיאַת פְּרָשִׁיּוֹת וּפְסוּקִים אֱלוֹ שְׁפִסְדְּרוּ לָנוּ חֲכָמֵינוּ
 זְכוּרֵנוּם לְבִרְכָה כְּאֱלוֹ כֵהֵן גְּדוֹל עוֹמֵד וּמְכַנִּים אוֹתָהּ לְפָנֵי
 וְלְפָנֵים, וְזִכְרוֹתָהּ תִּהְיֶה מְגוֹן וְצִנָּה בְּעַדֵּינוּ וּבְעַד כָּל בְּנֵי בֵיתֵנוּ
 וְכָל מִשְׁפַּחְתָּנוּ וְכָל אוֹהֲבֵנוּ וְרַעֲיָנוּ וּבְכֻלָּל כָּל יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ
 בְּכָל מְקוֹמוֹת שְׁהֵם, וּבְפָרְט כָּל אוֹתָם הַנְּתוּנִים בְּצָרָה
 וּבִשְׁבִיָּה בְּכָל מְקוֹמוֹת שְׁהֵם לְהַצִּילָנוּ מִכָּל הַמְּקַטְרִיגִים
 וְהַמְשַׁטְיָנִים וְזַכֵּינוּ לְתִשׁוּבָה שְׁלָמָה לְפָנֶיךָ מֵתוֹךְ גַּחַת
 וְהַרְחַבַת הַדַּעַת וְזַכֵּנוּ לִירְאַת שָׁמַיִם טְהוֹרָה וְלִירְאַת חֹטָא
 וְלַעֲשׂוֹר וּכְבוֹד גְּדוֹל וְלַחֵן וְלַחֶסֶד וְלִרְחֻמִּים בְּעֵינֵי אֱלֹקִים
 וּבְעֵינֵי כָּל בְּנֵי אָדָם וְחֹהֶה וּבְעֵינֵי כָּל רוֹאֵינוּ אֶקְרָא לְאֱלֹהִים
 עֲלִיּוֹן לְאֵל-ל גּוֹמֵר עָלַי, יְהוָה־יֵי יֵהוּדֵנוּי אֱהוּדֵנוּי אֱלֹהֵינוּ וְגִמְר
 תַּקוּת בַּעַל חִסְדִּים וְנִעְלֵה הַבְּחֹרֹת כִּסְיִים
 בְּעַדֵי יְהוָה־יֵי יֵהוּדֵנוּי אֱהוּדֵנוּי אֱלֹהֵינוּ לְעוֹלָם מַעֲשֵׂה יְדִיךָ אֵל
 תִּרְפָּה. וְיֵהִי נֶעֱם יְהוָה־יֵי יֵהוּדֵנוּי אֱהוּדֵנוּי אֱלֹהֵינוּ וְנִעְלֵה הַבְּחֹרֹת כִּסְיִים
 וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנֵנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנֵנָהוּ.
 אֱמִיָּה דְאִבְרָהָם אֲבִינוּ עָלְיוֹ הַשְּׁלוֹם אִמְתְּלָאֵי בַת כְּרַנְבוּ.

(יאמר טו"ב פְּעָמִים)

ויאמר: משנת זבחים (פרק ד ו):

לְשֵׁם שְׁשֵׁה דְבָרִים הַזֶּבַח נִזְבַּח, לְשֵׁם זִבְחַת, לְשֵׁם זִבְחַת,
 לְשֵׁם הַשֵּׁם, לְשֵׁם אֲשִׁים, לְשֵׁם רִיחַ, לְשֵׁם נִיחֻחַ.
 וְהַחֲטָאת וְהָאֵשֶׁם, לְשֵׁם חֲטָא. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, אִף מִי שְׁלֹא
 הָיָה בְּלָבוּ לְשֵׁם אֶחָד מִכָּל אֱלוֹ, כָּשָׁר, שֶׁהוּא תִּנְאִי בֵּית
 דִּין, שְׂאִין הַמַּחֲשֶׁבֶה הוֹלֶכֶת אֵלָא אַחַר הָעוֹבֵד:

סוף דבר הכל נשמע את האלקים ירא ואת מצותיו
 שמור כי זה כל האדם, ע"כ.

אַתָּה הוּא יְהוָה יֵאָדְוֵנִי יֵאָדְוֵנִי אֲלֹהֵינוּ אֲדֹנָי הַכֹּל תַּתְּתָה רִיחַ
 שֶׁהַקְטִירוֹ אֲבוֹתֵינוּ לְפָנֶיךָ אֶת קְטֹרֶת הַסַּמִּים בְּזִמְנָה
 שְׂבִית הַמִּקְדָּשׁ קָיָם כְּאֲשֶׁר צִוִּיתָ אוֹתָם עַל-יַד מֹשֶׁה נְבִיאֶךָ
 כְּכַתוּב בַּתּוֹרָתְךָ:

פְּרֹשֶׁת הַקְטֹרֶת בַּתּוֹרָה

וַיֹּאמֶר יְהוָה יֵאָדְוֵנִי יֵאָדְוֵנִי אֲדֹנָי הַכֹּל תַּתְּתָה רִיחַ אֶל-מֹשֶׁה קַח-לְךָ סַמִּים נָטָף

~~~~~ בְּאוֹר רִיחַ נִיחֻחַ ~~~~~

קְטֹרֶת הַסַּמִּים: תַּעֲרֹבֶת הַמְרַכֶּבֶת מִמִּינֵי בְשָׂמִים.

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה: (שמות ל, לד-לו)

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה קַח לְךָ: מִצֹּת עֵשֶׂה לְהַקְטִיר אֶת
 הַקְטֹרֶת עַל מִזְבֵּחַ הַקְטֹרֶת.

סַמִּים: מַעוֹט רַבִּים שְׁנַיִם - שְׁנַיִ בְשָׂמִים.

נָטָף: שָׂרָף הַנוֹטֵף מֵעֵץ הָאֶפְרַסְמוֹן.

וְשַׁחֲלֵת וְחִלְבְּנָה סָמִים וְלִבְנָה זָכָה בַד בְּכַד יְהִיָּה: וְעָשִׂית
 אֹתָהּ קַטְרֵת רִקַח מַעֲשֵׂה רוֹקַח מִמְּלַח טָהוֹר קָדָשׁ: וְשַׁחֲקֵתָ

~~~~~ בְּאוֹר רִיחַ נִיחוּחַ ~~~~~

וְשַׁחֲלֵת: צִיפּוֹרָן.

וְחִלְבְּנָה: שָׂרֵף שְׂרִיחוֹ רַע.

סָמִים: כָּאֵן רוּמֵז עַל עוֹד בְּשָׂמִים נוֹסְפִים כְּמַנִּין שְׂמָנָה עַד
 עֵתָהּ, כְּלוֹמַר: עוֹד חֲמֵשׁ נוֹסְפִים,

וְלִבְנָה זָכָה: שָׂרֵף אֵילָן מְזַקֶּקֶת. - סֵךְ הַכֹּל אֶחָד עֶשֶׂר סְמָנִים,
 סָמִים הֶרְאֵשׁוֹן רוּמֵז עַל שְׁנֵי בְּשָׂמִים, וְאַחַר כֵּךְ מָנָה עוֹד
 שְׁלֹשָׁה בִּיחַד חֲמֵשָׁה, וְהַסָּמִים הַשְּׁנַיִ בָּא לְרַבּוֹת עוֹד כְּמוֹ אֵלוֹ,
 הָרִי עֲשָׂרָה, וְלִבְנָה הִיא הָאֶחָד עֲשָׂרָה. וְהַסֶּבֶה שֶׁלֹּא הַזְּכִיר
 הַכְּתוּב בְּפֶרוֹשׁ אֵת כָּל הַסְּמָנִים כִּיּוֹן שְׂאֵלוֹ הָאֲרַבְעָה שֶׁהַזְּכִיר
 הֵם הָעֲקָרִים שֶׁבָּהֶם עוֹלָה עֲנַן עֲשֵׂן קַטְרֵת וְשָׂאֵר הַבְּשָׂמִים
 נוֹתְנִים אֶת הָרִיחַ הַטּוֹב (רַמְבַּ"ן).

בַד בְּכַד יְהִיָּה: שְׂוִים בְּמִשְׁקָלָם. שְׂוִיָּהוּ שְׂוִים בְּמִשְׁקָל כְּמִשְׁקָלוֹ
 שֶׁל זֶה כֵּךְ מִשְׁקָלוֹ שֶׁל זֶה (שְׁמוֹת ל', ל"ד).

הַמְּלִים "סָמִים נָטַף וְשַׁחֲלֵת וְחִלְבְּנָה סָמִים וְלִבְנָה זָכָה",
 בְּגִימַטְרִיא "אֲבָרָהֶם יִצְחָק יַעֲקֹב מִשֶּׁה אַהֲרֹן יוֹסֵף וְדוֹד" שֶׁהֵם
 הַשְּׁבָעָה רוּעִים, וּבְזֶה שְׂאוּמְרִים אֶת פְּרֻשַׁת הַקַּטְרֵת מִמְּשִׁיךְ
 עַל עֲצָמוֹ עֲזוֹת דִּקְדָּשָׁה לְהִתְקַרֵּב אֲלֵיהֶם, (ס"ו עַת רַצוֹן).

וְעָשִׂיתָ אֹתָהּ קַטְרֵת: הֵכֵן מֵהֶם קַטְרֵת.

רִקַח מַעֲשֵׂה רוֹקַח: מְעוֹרְבַבַת וּכְתוּשָׁה כְּמַעֲשֵׂה הָאֵמֶן.

מִמְּלַח: מְעוֹרְבָב הַיֵּטֵב שֶׁלֹּא יְהִיָּה נֶכֶר מִיַּי הַסְּמָמָנִים.

טָהוֹר קָדָשׁ: וְיִהְיֶה טָהוֹר וְקָדוֹשׁ:

וְשַׁחֲקֵתָ מִמָּנָה הָדֵק: לְשַׁחֵק הַכֹּל דֵּק דֵּק.

מִמָּנָה הָרַק וְנִתְתָּה מִמָּנָה לְפָנַי הָעֵרַת בְּאֵהֶל מוֹעֵד אֲשֶׁר
 אֲוַעֵד לְךָ שָׁמָּה קִדְשׁ קִדְשִׁים תִּהְיֶה לָּכֶם: וְנֹאמַר: וְהַקְטִיר
 עָלָיו אֶהְרֹן קִטְרֵת סַמִּים בִּבְקָר בִּבְקָר בְּהִיטִיבוֹ אֶת-הַנֶּרֶת
 יִקְטִירָנָה: וּבִהְעֵלַת אֶהְרֹן אֶת-הַנֶּרֶת בֵּין הָעֲרֻבִים יִקְטִירָנָה
 קִטְרֵת תָּמִיד לְפָנַי יְהוָה יֵאָהֲרֶנּוּ אֱלֹהֵינוּ לְדֹרֹתֵיכֶם:

~~~~~ בְּאוֹר רֵיחַ נִיחֹחַ ~~~~~

וְנִתְתָּה מִמָּנָה לְפָנַי הָעֵדַת: בְּכַפּוֹר יִקְטִיר לְפָנַי אַרְוֹן הָעֵדוֹת
 בְּקִדְשׁ הַקְּדָשִׁים.

בְּאֵהֶל מוֹעֵד: מִזְבַּח הַפְּנִימִי הוּא מִזְבַּח הַזֶּהָב שֶׁבְּהִיכָל, זֶה -
 בְּשָׂר יָמוֹת הַשָּׁנָה.

אֲשֶׁר אֲוַעֵד לְךָ שָׁמָּה: בְּמָקוֹם שֶׁאֲדַבֵּר עִמָּךְ.
 קִדְשׁ קִדְשִׁים תִּהְיֶה לָּכֶם: כְּשֶׁתְּכִינּוּ תַעֲשׂוּ אוֹתָהּ כְּרֹאוֹי, קִדְשׁ
 קִדְשִׁים הִיא הַקְטֵרֶת, וְרֹאוּיָהּ לְהַקְרִיבָהּ.

וְנֹאמַר וְהַקְטִיר עָלָיו: (שְׁמוֹת ל, ז-ח)
 וְנֹאמַר: וְהַקְטִיר עָלָיו אֶהְרֹן קִטְרֵת סַמִּים בִּבְקָר בִּבְקָר: בְּכָל
 בִּקְר וּבִקְר.

בְּהִיטִיבוֹ אֶת הַנֶּרֶת: לְאַחַר שֶׁנָּקָה אֶת כּוֹסוֹת הַשֶּׁמֶן - בְּזִיכֵי
 וּקְנֵי הַמְּנוֹרָה.

יִקְטִירָנָה: בִּבְקָר מַחְצִית מָנָה, עַל הַמִּזְבַּח הַפְּנִימִי.
 וּבִהְעֵלַת אֶהְרֹן אֶת הַנֶּרֶת בֵּין הָעֲרֻבִים יִקְטִירָנָה: וּכְשֶׁיִּדְּלִיק
 הַכֹּהֵן אֶת הַנְּרוֹת בַּפֶּעַם הַשְּׁנִיָּה בֵּין הָעֲרֻבִים, יִקְטִיר אֶת הַחֲצִי
 הַשְּׁנִי שֶׁל הַקְטֵרֶת

קִטְרֵת תָּמִיד לְפָנַי יְהוָה: בְּכָל יוֹם גַּם בְּשַׁבָּת וְיוֹם הַכַּפּוֹרִים.
 לְדֹרֹתֵיכֶם: לְדוֹרוֹת עוֹלָם בְּלֵי הַפֶּסֶק, וּכְשֶׁאֵין בֵּית הַמִּקְדָּשׁ
 מְקִימִים עַל יְדֵי קְרִיאָתָהּ, כַּנֹּאמַר וּנְשַׁלְמָה פְּרִים שְׁפָתֵינוּ.

פְּרֶשֶׁת לַמּוֹד הַקְטֹרֶת בַּחֲזו"ל

תָּנּוּ רִבְנָן פְּטוּם הַקְטֹרֶת בִּיצֵד. שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים וְשִׁמוֹנֶה מְנִים הָיוּ בָּהּ. שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים וַחֲמִשָּׁה כְּמִנֵּי יָמוֹת הַחֲמָה מְנֶה בְּכָל יוֹם. מַחְצִיתוֹ בַּבֶּקֶר

~~~~~ **בְּאוֹר רֵיחַ נִיחּוּחַ** ~~~~~

תָּנּוּ רִבְנָן: (מסכת כריתות דף ו, ירושלמי יומא פ"ד ה"ה, בית יוסף או"ח סימן קל"ג, שער הכוונות דף י"ג טור א, טור ד').

מי שְׁצָרִיף לְתִשׁוּעַת אֵיזָה דָּבָר יִשְׁאַל בְּקִשְׁתּוֹ בְּלוֹשׁן הַקֹּדֶשׁ קֹדֶם "תָּנּוּ רִבְנָן", וְכִשְׂיֵאמֵר הַכֹּל בְּכוֹנֶה וּבְדַקְדּוּק הַתְּבוּת, יִהְיֶה עֵת רְצוֹן שְׂיִמְלֵא הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ כָּל בְּקִשְׁתָּנוּ לְטוֹבָה (סדור יְשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל).

תָּנּוּ רִבְנָן: שָׁנוּ רַבּוֹתֵינוּ.

פְּטוּם הַקְטֹרֶת: עֲרוֹב וְתִקּוּן סְמָנֵי הַקְטֹרֶת - כְּתִישָׁה וְתִקּוּן **בִּיצֵד:** בְּאֵיזָה אִפְּן הֵיטָה נַעֲשִׂית?

שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים וְשִׁמוֹנֶה מְנִים הָיוּ בָּהּ: סֵךְ כָּל הָאֶחָד עָשָׂר סְמָנִים בְּיַחַד, כְּדֵי שְׂיִגִיעַ מְנֶה אֶחָד לְכָל יוֹם כְּמִנֵּי 365 יָמוֹת הַחֲמָה, וְעוֹד שְׁלֹשָׁה מְנִים יִתְרִים כְּמִבְּאֵר לְהֵלֵן. שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים וַחֲמִשָּׁה כְּמִנֵּי יָמוֹת הַחֲמָה, מְנֶה בְּכָל יוֹם: כְּלוֹמֵר, בְּכָל יוֹם מִקְטִירִים מְנֶה אֶחָד מִסֵּךְ תַּעֲרֹכֶת הַסְּמָנִים, [מְנֶה הוּא מֵאָה דִּינָרִים, וְהַדִּינָר מִשְׁקָלוֹ דְרָהִם וַחֲצִי, וּמִשְׁקָל דְרָהִם הוּא 64 שְׁעוּרוֹת בִּינוּנִיּוֹת, כְּלוֹמֵר, מְנֶה = 480 גָרָם, סֵךְ הַכֹּל 176.64 קִילוֹגְרָם].

מַחְצִיתוֹ בַּבֶּקֶר וּמַחְצִיתוֹ בְּעָרֵב: חֲצִי מְנֶה בַּבֶּקֶר וַחֲצִי מְנֶה בְּעָרֵב.

וּמַחְצִיתוּ בְּעֶרְבֹ. וּשְׁלֹשָׁה מְנִים יִתְּרִים שְׁמֵהֶם
מִכְּנִיס כַּהֵן גָּדוֹל וְנוֹטֵל מֵהֶם מְלֵא חֲפְנָיו בְּיוֹם
הַכַּפּוֹרִים. וּמַחְזִירֵן לְמַכְתֶּשֶׁת בְּעֶרְבֹ יוֹם הַכַּפּוֹרִים
כְּדֵי לְקַיֵּם מִצְוֹת דְּקָה מִן הַדְּקָה. וְאַחַד עֶשֶׂר
סְמָמִים הָיוּ בָּהּ. וְאֵלוּ הֵן (טוב למנותם באצבעותיו)

~~~~~ בְּאוֹר רֵיחַ נִיחּוֹחַ ~~~~~
וּשְׁלֹשָׁה מְנִים יִתְּרִים: נִשְׁאַרוּ שְׁלֹשָׁה מְנִים עוֹדְפִים עַל סֶךְ
365 יְמוֹת הַשָּׁנָה.

שְׁמֵהֶם: מִתּוֹךְ הַג' מְנִים.
מִכְּנִיס כַּהֵן גָּדוֹל: לוֹקַח וּמִכְּנִיס לְהַקְטִיר קִטְרֶת בְּיוֹם
הַכַּפּוֹרִים בְּקֹדֶשׁ הַקִּדְּשִׁים.
מְלֵא חֲפְנָיו בְּיוֹם הַכַּפּוֹרִים: כַּכּוֹת מְלֵא הַחֲפֵן שֶׁל כַּפּוֹת יָדָיו
וּמַחְזִירֵן לְמַכְתֶּשֶׁת בְּעֶרְבֹ יוֹם הַכַּפּוֹרִים: כּוֹתֵשֶׁם שׁוֹב
בְּכַתִּישָׁה דְּקָה בְּעֶרְבֹ יוֹם הַכַּפּוֹרִים לְהַכְיִנֵם לְמִצְוֹת הַקִּטְרֶת
בְּיוֹם הַכַּפּוֹרִים.

כְּדֵי לְקַיֵּם מִצְוֹת דְּקָה מִן הַדְּקָה: כְּדֵי לְקַיֵּם אֶת מִצְוֹת עֲבוֹדַת
יוֹם הַכַּפּוֹרִים הַנֶּעֱשִׂית בַּקְטוֹרֶת שְׁצָרִיכָה לְהִכְתֵּשׁ דֶּק יוֹתֵר
מִבִּימֹת הַשָּׁנָה.

וְאַחַד עֶשֶׂר סְמָמִים הָיוּ בָּהּ: וְאַחַר עֶשֶׂר סוּגֵי סְמָמִים יֵשׁ בָּהּ
כְּמוֹ שְׁצוּתָהּ הַתּוֹרָה (כַּמְבָּאָר בְּבִאוֹר לְעִיל).

צָרִיךְ לְמִנּוֹת הַסְּמָמִים בְּאֶצְבָּעוֹת הַיָּדִים אֶחָד לְאֶחָד, כְּדֵי
שְׁלֵא יִדְלַג [יִחַסֵּר] חֵס וְשְׁלוֹם אֶחָד מֵהֶם (פְּרִי עֵץ חַיִּים שֶׁעַר
עוֹלָם הַעֲשִׂיָה פ"ה). וְיִמְנָה אֶת כּוֹלָם בְּאֶצְבָּעוֹת יָד הַיָּמִין דּוֹקָא
(בֶּן אִישׁ חֵי).

וְאֵלוּ הֵן: אֵלוּ הֵן שְׁמוֹת הַסְּמָמִים.

(א) הַצָּרִי. (ב) וְהַצְפוּרָן. (ג) וְהַחֲלִבָּנָה. (ד) וְהַלְבוּנָה.
 מִשְׁקַל שִׁבְעִים שִׁבְעִים מָנֶה. (ה) מֹר. (ו) וּקְצִיעָה.
 (ז) וְשִׁבּוֹלַת גֵּרָד. (ח) וְכַרְפּוֹם. מִשְׁקַל שִׁשָּׁה
 עָשָׂר שִׁשָּׁה עָשָׂר מָנֶה. (ט) קוֹשֶׁט שְׁנַיִם עָשָׂר.

~~~~~ בַּאֲוֵר רֵיחַ נִיחֹחַ ~~~~~

א. הַצָּרִי: הַנְּטָף

ב. וְהַצְפוּרָן: היא השחלת שהוא שרש בשם שצבעו שחור.
 ג. וְהַחֲלִבָּנָה: הכתובה בפסוק היא שרף, היוצא מהאילנות
 שריחו רע.

ד. וְהַלְבוּנָה: היא המזקרת בפסוק לבונה זכה, בשם הזב
 מהעצים בארצות החם על ידי שמכים בעץ זב ממנו קצף.
 מִשְׁקַל שִׁבְעִים שִׁבְעִים מָנֶה: כלומר: מכל אחד ואחד 70
 מָנֶה, כמו שכתוב בפסוק בד בְּבַד יִהְיֶה שִׁיְהִיָּה מִשְׁקָלָם שְׁוֵה
 [של ארבעת הסממנים המזכרים בפסוק], וְאַרְבַּע פְּעָמִים 70
 הם 280 מָנֶה, סך הכל 134.4 קילוגרם.

ה. מֹר: בשם המופק משרף עץ המור.

ו. וּקְצִיעָה: שרש עשב שריחו נודף מאד כשנשרף.

ז. וְשִׁבּוֹלַת גֵּרָד: [שם בשם]

ח. וְכַרְפּוֹם: עשב ריחני.

מִשְׁקַל שִׁשָּׁה עָשָׂר שִׁשָּׁה עָשָׂר מָנֶה: משקל כל אחד
 מאלו הארבעה 16 מָנֶה, סך הכל 64 מָנֶה שֶׁהֵם יחד
 30.72 קילוגרם.

ט. קוֹשֶׁט: שרש עשב שצבעו לבן וריחו משבח ביותר
 ונודף למרחוק.

שניים עשר: 12 מָנֶה, שהם 5.76 קילו.

(י) קלוּפָּה שְׁלֹשָׁה. (יא) קִנְמוֹן תְּשֻׁעָה. בּוּרִית
בְּרִשְׁיָנָא תְּשֻׁעָה קִבִּין. יֵין קִפְרִיסִין סְאִין תְּלַת וְקִבִּין

~~~~~ בְּאוּר רֵיחַ נִיחוּחַ ~~~~~

י. קלוּפָּה: קִלְפַת עֵץ

שְׁלֹשָׁה: 3 מְנִים, שְׁהֵם 1.44 קִילו.

יֵא קִנְמוֹן: עֵץ בִּשְׁם שְׁשֻׁמוֹ קִנְמוֹן

תְּשֻׁעָה. 9 מְנִים שְׁהֵם 4.32 קִילו

כֵּאן מִנּוּ חֲזוּ"ל אֶת מְנִין הַמְנִים כְּדִי לְבַאֵר אֵיךְ מְגִיעִים לְשֵׁלֶשׁ
מֵאוֹת שְׁשִׁים וּשְׁמוֹנֶה מְנִים, אַרְבַּעַה הָרְאשׁוֹנִים שְׁבַעִים מְנֶה
כָּל אֶחָד כְּפוּל 4 הֵם: 280 מְנִים, אַרְבַּעַה הַשְּׁנָיִים כָּל אֶחָד 16
כְּפוּל 4 בְּיַחַד הֵם 64 מְנִים, נֶחְבֵּר 280 וְעוֹד 64 וְעוֹד 12 שֶׁל
הַקּוֹשֵׁט וְעוֹד 3 שֶׁל קְלוּפָּה, וְעוֹד 9 שֶׁל קִנְמוֹן סָךְ הַכֹּל הֵם:
368 מְנִים הַמֵּיַעְדִים מְנֶה לְכֹל יוֹם וּשְׁלֹשָׁה לְיוֹם הַכְּפוּרִים.
מִכָּאן וְאֵלֶּךְ מוֹנֶה דְּבָרִים שְׁעָרְבוּ בְּקַטּוֹרֶת לְתַקְנָם הֵיטֵב וְאִינָם
מִמְנִין הָאֶחָד עֶשֶׂר סְמָנִים.

בוּרִית בְּרִשְׁיָנָה. מִין עֶשֶׂב שְׁבָא שְׁבָא לְתַקֵּן אֶת הַצִּיפּוֹרִין

תְּשֻׁעָה קִבִּין: כ-8 קִילוֹגְרָם.

יֵין קִפְרִיסִין: יֵין הַבָּא מֵעִיר קִפְרִיסִין, אוּ מִפְּרִי שְׁשֻׁמוֹ קִפְרִס.
סְאִין תְּלַת וְקִבִּין תְּלַתָּא: בְּאוּר: הֵיוּ לוֹקָחִים מֵיֵין זֶה שְׁלֹשׁ סְאִים
וְשֵׁלֶשׁ קִבִּים, שְׁהֵם שְׁעוֹר שְׁלֹשׁ וְחֲצִי סְאִין, כֵּיוֹן שְׁכָל סְאָה הִיא
שֵׁשׁ קִבִּין, וּשְׁלֹשׁ קִבִּין הִיא חֲצִי סְאָה. סָךְ הַכֹּל שְׁלֹשׁ וְחֲצִי סְאִין.
שֶׁהוּא גַם כֵּן עֲשָׂרִים וְאַחַד קִבִּין. (וְכֹל סְאָה הִיא 5.553 קִילוֹגְרָם כְּפוּל שְׁלֹשׁ
וְחֲצִי סְאִין סָךְ הַכֹּל 19.435.5 קִילוֹגְרָם, וְהוּא לְעֵרֶךְ 28 לִיטָר). וְכָתַב בְּשֵׁפֶת אֱמֶת
מִסְכַּת כְּרִיתוֹת (דף 1 ע"א) דְּמָה שְׁאֹמֵר כָּאֵין תְּלַת וְקִבִּין תְּלַת,
וְלֹא 21 קִבִּין כְּמוֹ שְׁאֹמֵר לְעֵיל בּוּרִית בְּרִשְׁיָנָה תְּשֻׁעָה קִבִּין, לְפִי

תִּלְתָּא. וְאִם לֹא מִצָּא יַיִן קִפְרִיסִין מִבֵּיא חֲמַר חִיּוּר עֵתִיק. מְלַח סְדוּמִית רוֹבְעָ. מַעְלָה עֵשֶׂן כָּל שְׁהוּא. רַבִּי נִתָּן הַבְּבִלִי אוֹמֵר אֵף כֶּפֶת הַיֵּרֶדֶן כָּל שְׁהוּא. אִם נִתָּן בְּהַ דְּבִשׁ פְּסָלָה. וְאִם חֲסַר אַחַת מִכָּל סַמְמָנֵיהָ חֵיב מִיתָה:

~~~~~ בְּאוֹר רֵיחַ נִיחוּחַ ~~~~~

שְׁצַרְיָךְ לְשִׁקּוֹל ג' סְאִין בִּפְנֵי עֲצָמָם וּג' קַבִּין בִּפְנֵי עֲצָמָם. עַיִן שָׁם. וְלֹא בְּאֵר מַה הֵטַעַם. יַעֲיִן שָׁם. וַיֵּשׁ אוֹמְרִים שֶׁנִּקְטָה הַבְּרִיתָא לְשׁוֹן זֶה לְתַפְאֶרֶת הַמְּלִיצָה. [וְנִסַּח בְּנֵי אֲשַׁכְּנּוּ כֵּאֵן הוּא: יַיִן קִפְרִיסִין סְאִין תִּלְתָּא וְקַבִּין תִּלְתָּא. וְהוּא עֲנִין אֶחָד לְשׁוֹן זָכַר וְנִקְבְּהָ].

וְאִם לֹא מִצָּא יַיִן קִפְרִיסִין מִבֵּיא חֲמַר חוֹרֶיִן עֵתִיק: אִם לֹא נִמְצָא יַיִן קִפְרִיסִין מִבֵּיא בְּמִקְוֹמוֹ, יַיִן לָבֵן וְלֹא אָדָם, יִשָּׂן וְחִזַּק בְּיוֹתֵר.

מְלַח סְדוּמִית רוֹבְעָ: מְלַח גְּסָה (כָּל בּוּ סִימֹן ל"ח) הוּא חֲרִיף בְּיוֹתֵר, מְלַח מְסוּדוּם.

מַעְלָה עֵשֶׂן כָּל שְׁהוּא: שָׁם עֹשֵׁב מִיַּחַד, בְּכַמּוֹת מוּעָטָה, הַגּוֹרֵם לְעֵשֶׂן לְעֹלוֹת יִשָּׂר וְזָקוּף בְּלִי לְנִטּוֹת כְּמַקְל, כְּדִי שִׁיחֶיהָ עֵשֶׂן הַקְטֹרֶת מִתְמַר וְעוֹלָה.

רַבִּי נִתָּן הַבְּבִלִי אוֹמֵר: אֵף כֶּפֶת הַיֵּרֶדֶן כָּל שְׁהוּא: רַבִּי נִתָּן הַבְּבִלִי אוֹמֵר שֶׁהוֹסִיפוּ לְתַתּ בְּקִטּוֹרֶת גַּם עֹשֵׁב הַגְּדֵל עַל שִׁפְתַּי הַיֵּרֶדֶן כְּדִי לְהוֹסִיף בְּהַ רֵיחַ טוֹב.

אִם נִתָּן בְּהַ: בְּקִטּוֹרֶת.

דְּבִשׁ פְּסָלָה: מְלַחֶהֱקִטְרִיָּה, הַגַּם שְׁמֵרְבָּה וּמוֹסִיף בְּרִיחָה מְאֹד. וְאִם חֲסַר אַחַת מִכָּל סַמְמָנֵיהָ חֵיב מִיתָה: אִם הֶחְסִיר הַשִּׁיעוֹר מִכָּל אֶחָד עֶשֶׂר סַמְמָנִים חֵיב מִיתָה, מִפְּנֵי שֶׁנִּעְשִׂיתָ קִטְרֶת זָרָה וְהַמְקַטֵּיר קִטְרֶת זָרָה בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ חֵיב מִיתָה.

רָבֵן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר הִצְרִי אִינוּ אֶלָּא שְׂרָף הַנוּטָף
 מַעְצֵי הַקֶּטֶף. בּוֹרִית פְּרָשִׁינָא לָמָּה הִיא בָּאָה כְּדִי
 לְשַׁפּוֹת בָּהּ אֶת הַצִּפּוֹרֵן כְּדִי שְׁתֵּהָא נָאָה. יֵין קַפְרִיסִין לָמָּה
 הוּא בָּא כְּדִי לְשַׁרְוֹת בּוֹ אֶת הַצִּפּוֹרֵן כְּדִי שְׁתֵּהָא עֲזָה. וְהֵלֵא
 מִי רְגָלִים יִפִּין לָהּ אֶלָּא שְׁאִין מְכַנְּסִין מִי רְגָלִים בְּמַקְדָּשׁ
 מִפְּנֵי הַכְּבוֹד:

~~~~~ בְּאוֹר רֵיחַ נִיחוּחַ ~~~~~

רָבֵן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: הִצְרִי אִינוּ אֶלָּא שְׂרָף הַנוּטָף
 מַעְצֵי הַקֶּטֶף: הוּא שְׂרָף הַנוּטָף מַעְצֵי הָאֶפְרָסִמוֹן.
 בּוֹרִית פְּרָשִׁינָה לָמָּה הִיא בָּאָה: הִרִי הִיא אֵינָה מְסַמְּנִי
 הַקֶּטֶרֶת, וְלָמָּה בָּאָה?
 כְּדִי לְשַׁפּוֹת בָּהּ אֶת הַצִּפּוֹרֵן כְּדִי שְׁתֵּהָא נָאָה: כְּדִי לַעֲשׂוֹת אֶת
 הַצִּיפּוֹרֵן חֶלֶק וּמְצִהִיר כְּצִיפּוֹרֵן הָאָדָם. - מִפְּנֵי שֶׁהַצִּיפּוֹרֵן
 יוֹצֵאת מְלַכְלַכֶּת וּמוֹשְׁחָרֶת וְאִם יִשְׁאָר בְּלִכְלוּף יִקְלַקֵּל אֶת
 רֵיחָה הַטּוֹב.
 יֵין קַפְרִיסִין: יֵשׁ מִפְּרָשִׁים שְׁאִינוּ יֵין, אֶלָּא מִשְׁקָה הַיּוֹצֵא
 מֵאֵילָן שְׁשֵׁמוֹ "קַפְרִס", וְהוּא עוֹ מְכַל מִשְׁקָה פְּרוֹת (רש"י
 בְּרַכּוֹת לו').
 לָמָּה הוּא בָּא כְּדִי לְשַׁרְוֹת בּוֹ אֶת הַצִּפּוֹרֵן כְּדִי שְׁתֵּהָא עֲזָה: כְּדִי
 שְׁיֵהָא רֵיחַ הַצִּיפּוֹרֵן תִּזְק בְּיוֹתֵר.
 וְהֵלֵא מִי רְגָלִים: גַּם מִיָּם מִמַּעֲיָן שְׁשֵׁמוֹ רְגָלִים.
 יִפִּין לָהּ: לְצַחֲצַח בָּהֶם אֶת הַצִּיפּוֹרֵן.
 אֶלָּא שְׁאִין מְכַנְּסִין מִי רְגָלִים בְּמַקְדָּשׁ מִפְּנֵי הַכְּבוֹד: שְׂזָהוּ
 גְּנָאֵי לְהַכְנִיס לְעֲזָרָה מִפְּנֵי שְׁשֵׁמוֹ מְגָנָה.

תְּנִיא רַבִּי נֶתַן אָמַר כְּשֶׁהוּא שׁוֹחֵק אָמַר הֵדֵק הַיָּטֵב.
 הַיָּטֵב הֵדֵק. מִפְּנֵי שֶׁהַקּוֹל יִפֶּה לְבָשָׂמִים. פְּטָמָה
 לְחֻצָּאִין בְּשָׂרָה. לְשָׁלִישׁ וּלְרַבֵּיעַ לֹא שָׁמְעָנוּ. אָמַר רַבִּי
 יְהוּדָה זֶה הַכֶּלֶל אִם כְּמִדְתָּהּ בְּשָׂרָה לְחֻצָּאִין. וְאִם חִסֵּר
 אַחַת מִכָּל סַמְמָנֶיהָ חָיֵב מִיָּתָהּ:

~~~~~ בְּאוֹר רֵיחַ נִיחּוּחַ ~~~~~

תְּנִיא: שְׁנִינוּ בְּבְרִיתָא.

רַבִּי נֶתַן אָמַר: כְּשֶׁהוּא שׁוֹחֵק בְּשַׁעַת שְׁחִיקַת הַסַּמָּנִים
 לְהִיּוֹתָם דְּקִים וְטַחֲוָנִים.

אָמַר הֵדֵק הַיָּטֵב, הַיָּטֵב הֵדֵק: הָאִישׁ הַשׁוֹחֵק וְכוּתֵשׁ אוֹתָם
 אָמַר בְּשַׁעַת הַשְּׁחִיקָה וְהַכְּתִישָׁה, הֵדֵק הַיָּטֵב, הַיָּטֵב הֵדֵק.

מִפְּנֵי שֶׁהַקּוֹל: הַיּוֹצֵא מִפִּי בְּשַׁעַת הַשְּׁחִיקָה וְהַכְּתִישָׁה.

יִפֶּה לְבָשָׂמִים: מוֹעִיל לְנִיחּוּחַ הַבָּשָׂמִים לְהַרְבוֹת רֵיחָן.

פְּטָמָה לְחֻצָּאִין, כְּשָׂרָה: הֵינּוּ אִם לָקַח וְהִכִּין לְקַטְרֵת חֻצֵי
 הַמִּדָּה שֶׁל כָּל אֶחָד מֵהַסַּמָּנִים כְּגוֹן 35 מָנָה שֶׁל הַצָּרִי
 וְהַצִּיפּוֹרָן בְּמִקּוֹם 70, וְ-8 שֶׁל מוֹר וְקִצִּיעָה וְכוּ' בְּמִקּוֹם 16 וְכֵן
 כּוֹלָם, כְּשָׂרָה.

לְשָׁלִישׁ וּלְרַבֵּיעַ לֹא שָׁמְעָנוּ: אָבֵל אִם לָקַח רַק כַּמּוֹת שֶׁל
 שְׁלִישׁ אוֹ רַבַּע לֹא שָׁמְעָנוּ אִם כְּשָׂרָה.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה זֶה הַכֶּלֶל: כָּאֵן אָמַר רַבִּי יְהוּדָה כָּלֵל
 בְּשַׁעַרֵי הַקַּטְרֵת.

אִם כְּמִדְתָּהּ בְּשָׂרָה לְחֻצָּאִין: אִם לָקַח מִכָּל סִימָן וְסִימָן כְּפִי
 מִדְתּוֹ, וְחָלַק אוֹתוֹ לְחֻצֵי בֵּיחַס שְׁוֵה לְפִי עֶרְפֹם, כְּשָׂרָה.

וְאִם חִסֵּר אַחַת מִכָּל סַמְמָנֶיהָ חָיֵב מִיָּתָהּ: אָבֵל אִם חִסֵּר מִהַשִּׁיעוֹר.
 מִכָּל אֶחָד עֶשֶׂר הַסַּמָּנִים: הַכּוֹנֵה אִם פָּחַת אוֹ הוֹתִיר בֵּין בְּכֻלָּהּ בֵּין

תְּנִי בַר קַפְרָא אַחַת לְשִׁשִּׁים אוּ לְשִׁבְעִים שָׁנָה הֵיְתָה בָּאָה שֶׁל שִׁירִים לְחֻצָּאִין. וְעוֹד תְּנִי בַר קַפְרָא אֱלוּ הָיָה נוֹתֵן בְּהַ קְרָטוּב שֶׁל דְּבִשׁ אֵין אָדָם יְכוּל לְעַמּוֹד מִפְּנֵי רִיחָהּ. וְלָמָּה אֵין מְעַרְבִין בְּהַ דְּבִשׁ מִפְּנֵי שֶׁהַתּוֹרָה אָמְרָה כִּי כָל שְׂאֵר וְכָל דְּבִשׁ לֹא תִקְטְרוּ מִמֶּנּוּ אִשָּׁה לִיהוֹנָאֵי יִאֲהוּנְהֵי אֱלֹהֵיכֶם:

~~~~~ **בַּאֲוֵר רִיחַ נִיחּוּחַ** ~~~~~

בְּחֻצֵיהָ לְפִי הִיחַס לְשְׂאֵר הַסְּמָמִים כְּגוֹן שְׁנָתָן מֵאֶחָד מֵהַסְּמָמִים מְנָה יוֹתֵר מִחֻצֵי, אֲבָל מֵאַחַר נִתְּן מְנָה פְּחוֹת מִחֻצֵי, הַגֵּם שֵׁשׁ סָךְ הַכֹּל שְׁעוֹר שֶׁל 184 מְנִים שֶׁהֵם חֻצֵי 368 בְּכֹל זֹאת פְּסוּל, אֲבָל אִם לְקַח מִכֹּל סְמָמָן חֻצֵי בְּדִיוֹק - כְּשֶׁרָה (יְרוּשְׁלַמִי יוֹמָא פ"ד ה"ה).

תְּנִי בַר קַפְרָא: אַחַת לְשִׁשִּׁים אוּ לְשִׁבְעִים שָׁנָה הֵיְתָה בָּאָה שֶׁל שִׁירִים לְחֻצָּאִין: בְּיוֹם הַכַּפּוֹרִים הָיָה לוֹקֵחַ כֶּהֵן גְּדוֹל חִפֵּן בְּיָדוֹ וְלָכֵן הָיוּ נִשְׂאָרִים שִׁירִים בְּכֹל שָׁנָה. לְאַחַר 60-70 שָׁנָה הָיוּ מְצַטְבְּרִים הַשִּׁירִים לְשְׁעוֹר שֶׁל חֻצֵי כַּמוֹת (184 מְנִים) וְלָכֵן בְּאוֹתָהּ שָׁנָה הָיוּ מְכִינִים רַק חֻצֵי מֵהַכַּמוֹת.

וְעוֹד תְּנִי בַר קַפְרָא, אֱלוּ הָיָה נוֹתֵן בְּהַ קְרָטוּב שֶׁל דְּבִשׁ: קְרָטוּב הוּא מְדָה קְטָנָה כ־5 גָרָם.

אֵין אָדָם יְכוּל לְעַמּוֹד מִפְּנֵי רִיחָהּ: הַטוֹב בְּיוֹתֵר, כִּי עָרוּב הַדְּבִשׁ גּוֹרֵם לְרִיחַ טוֹב וְחֻזְק, וְהָיָה רִיחָהּ נוֹדֵף בְּיוֹתֵר. וְלָמָּה: אִם כֵּן.

אֵין מְעַרְבִין בְּהַ דְּבִשׁ מִפְּנֵי שֶׁהַתּוֹרָה אָמְרָה כִּי כָל שְׂאֵר: הַמְחַמֵּץ.

וְכָל דְּבִשׁ: דְּבִשׁ הוּא כּוֹלָל כָּל מִינֵי מְתִיקָה בֵּין דְּבִשׁ דְּבוּרִים אוּ דְּבִשׁ תְּמָרִים וְכָל הַפְּרוֹת בְּכֹלָל (ע"ז יוסף).

לֹא תִקְטְרוּ מִמֶּנּוּ אִשָּׁה לַה': קָרְבֵן הַנִּשְׂרָף לַהֲשֵׁם, וְרַק מִפְּנֵי

יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יֵאָדְרוּנֵהוּ יֵאָדְרוּנֵהוּ יֵאָדְרוּנֵהוּ
יהוה יהוה יהוה צְבָאוֹת עִמָּנוּ. מִשָּׁגֵב לָנוּ אֱלֹהֵי

יַעֲקֹב סֵלָה: יְהוָה יֵאָדְרוּנֵהוּ יֵאָדְרוּנֵהוּ
יהוה יהוה יהוה

צְבָאוֹת. אֲשֶׁרֵי אָדָם בָּטַח בָּךְ: יְהוָה יֵאָדְרוּנֵהוּ יֵאָדְרוּנֵהוּ
יהוה יהוה יהוה

הוֹשִׁיעָה. הַמְלִיךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם-קְרָאֵנוּ: וְעֲרֹבָה לַיהוָה

יֵאָדְרוּנֵהוּ יֵאָדְרוּנֵהוּ יֵאָדְרוּנֵהוּ מִנַּחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלַיִם. בְּיַמֵּי עוֹלָם

וּכְשֵׁנִים קִדְמֵנוּיֹת:

~~~~~ בְּאוֹר רֵיחַ נִיחוּחַ ~~~~~

שֶׁהַתּוֹרָה צִוְּתָהּ, הַגֵּם שֶׁלְעֵינֵי בֶשֶׁר וְדָם נִרְאָה שֶׁהוּא דָבָר

טוֹב אֵין עוֹשִׂים כֵּן וְכֵן הוּא בְּכָל צוּרֵי הַתּוֹרָה שֶׁצָּרִיךְ לַהֲיוֹת

צְמוּד לְדַבְרֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בַּתּוֹרָה בְּלֵי חֻקֵּימֹת.

וְיֵשׁ שְׁנֵתָנוּ טַעַם שֶׁאֵין לְעַרְב בְּקִרְבָּנוֹת וּבְמִנְחוֹת שְׂאוֹר כִּי

הוּא סֶמֶל הַגְּאֻוָּה, וְדָבָשׁ הוּא סֶמֶל הַתְּעַנּוּגוֹת, הַפְּסוּלִים

וְאֵינֶם רְצוּיִם לְעַבֹּדֶת ה', כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חז"ל: (בְּתַנָּא דְּבֵי

אֱלִיהוּ כ"ו): עַד שֶׁאָדָם מִתְפַּלֵּל עַל דְּבַרֵי תוֹרָה שֶׁיִּכְנָסוּ בַּתּוֹךְ

מַעְיֹו יִתְפַּלֵּל עַל אֲכִילָה וְשִׁתְיָה שֶׁלֹּא יִכְנָסוּ בַּתּוֹךְ מַעְיֹו,

(מְסֵלֶת יְשׁוּרִים פֶּרֶק י"ג). וּבַתּוֹסְפוֹת כְּתוּבוֹת (דף קד.): דְּאָמְרִינֵן

בְּמִדְרָשׁ עַד שֶׁאָדָם מִתְפַּלֵּל שֶׁיִּכְנָס תוֹרָה לְתוֹךְ גּוֹפוֹ יִתְפַּלֵּל

שֶׁלֹּא יִכְנָסוּ מַעְדֵּנִים לְתוֹךְ גּוֹפוֹ. מִכָּאֵן רוֹאִים כְּמָה צָרִיךְ

אָדָם לְהִתְרַחֵק מֵעֵינוּגִים כְּדֵי לְזַכּוֹת לַתּוֹרָה, וְכֵן לַהֲיוֹת

עֵנִיו בְּתַכְלִית. כְּדָאָמְרוּ חז"ל בְּכְמָה מְקוּמוֹת, וּבְאוֹר הַחַיִּים

הַקְּדוֹשׁ (בְּמִדְבָּר כ"א, יז): וְאוֹמְרוּ וּמִמִּדְבָּר מִתְנַה - פְּרוּשׁ מַה

שְׂזוֹכוֹ נוֹחַלְיָה, לֹא זָכוּ אֶלָּא לְצַד שֶׁהָיוּ מַחְשִׁיבִין עֲצָמָן

כְּמִדְבָּר, וּכְמוֹ שֶׁפִּרְשָׁנוּ בְּפֶסוּק וַיַּחֲנוּ בְּמִדְבָּר (שְׁמוֹת י"ט ב),

שֶׁהַתּוֹרָה אֵינָה נִקְנִית אֶלָּא בְּאִמְצָעוֹת הַעֲנָוָה וְהַשְּׁפָלוּת.

וזה לשון התפלה שתקן השל"ה הקדוש זי"ע לאמרה אחר אמירת פיטום הקטורת:

רבוז העולמים, גלוי וידוע לפני כסא כבודך אשר ברחמיך הרבים באנו לחלות פניך שתעצר המגפה והמשחית מעלינו, ולא תתן המשחית לבוא אל בתינו, ורחם עלינו ועל טפנו ועל עוללינו ועל כל ישראל עמך, וקבל ברחמים ובכרצון את תפלתנו כענין שנאמר תכון תפלתי קמרת לפניך משאת כפי מנחת ערב, וכמו שקבלת קמרת הסמים שהקטיר לפניך אהרן הכהן כאשר החל הנגף בעם שנאמר ויעמד בין המתים ובין החיים ותעצר המגפה, וכן פנחס שנאמר ויעמד פנחס ויפלל ותעצר המגפה וכן דוד שנאמר ויבן שם דוד מזבח ליהוה אלהינו ויעל עולות וישלמים ויעתר יהוה אלהינו לארץ ותעצר המגפה מעל ישראל כי אתה אבינו ולך תלויות עינינו, רפאנו יהוה אלהינו ונרפא הושיענו ונושע כי תהלתנו אתה, שכן כתוב בתורתך והסיר יהוה אלהינו יאהדנוי ממך כל חלי וכל

~~~~~ באור ריח נוח ~~~~~

"ויאמר אלהים ישראל אביהם אם כן אפוא זאת עשו קחו מזמרת הארץ בכליכם והורידו לאיש מנחה (נעודירו"ן) מעט צרי ומעט דבש נכאת (רוט"א) ולט בטנים ושקדים", (צדנלב"ש). (בראשית מג, יא).

מִדְּוֵי מִצְרַיִם אֲשֶׁר יִדְעַתָּ לֹא יִשְׁמְעוּ בְּךָ וּנְתַנֶּם בְּכָל
 שׁוֹנְאֵיךָ, לַיהוָה יֵאָהֲרֹנְהוּ ^{אֵלֵינוּ הַתְּהִיָּה וְיִתֵּן} הַיְשׁוּעָה עַל עַמְּךָ בְּרַכְתְּךָ
 סֵלָה, וְנֹאמַר וְשַׁחַט אֹתוֹ עַל יַדְךָ הַמְזֻבַּח צַפְנָה לְפָנַי
 יְהוָה יֵאָהֲרֹנְהוּ ^{אֵלֵינוּ הַתְּהִיָּה וְיִתֵּן} וְזָרְקוּ בְּנֵי אֶהְרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת דָּמֹו עַל
 הַמְזֻבַּח סָבִיב, וַיְהִי רִצּוֹן מִלִּפְנֵיךָ יְהוָה יֵאָהֲרֹנְהוּ ^{אֵלֵינוּ הַתְּהִיָּה וְיִתֵּן}
 אֱלֹהֵינוּ ^{הַתְּהִיָּה וְיִתֵּן} וְאֵלֵהֶי ^{הַתְּהִיָּה וְיִתֵּן} וּבְעַלְמֵי הַשָּׁמַיִם
 הַקְּמַרְתָּ הַזֹּאת לְרִיחַ נְחֹחַ לְפָנַי כַּסֵּא כְבוֹדְךָ וַיִּחַשְׁבַּ כְּאֵלוֹ
 בּוֹנֵנוּ כָּל הַפְּגֻנוֹת הַרְמוּזִים בְּסִמְמֵי הַקְּמַרְתָּ עַל דַּעַת
 הָאָרֶץ הַקְּדוֹשׁ זְכוֹר לְטוֹב וְעַל דַּעַת כָּל הַצְּדִיקִים
 וְהַחֲסִידִים שֶׁבְּכָל דּוֹר וָדוֹר אָמֵן סֵלָה וְעַד. עַד כָּאֵן הַתְּפִלָּה.

השמטה מעמ' כז:

שער הכוונות תפלת השחר דרוש ג'

וגם כן כאשר האדם קם אחר חצות לילה לעסוק בתורה אחר שיאמר תיקון חצות ככתוב במקומו אחר כך יאמר פטום הקטורת בכונה היא לפי שאחר חצות נכנעת ממשלת הקליפה ובפרט אם יתחברו ' אנשים ידאי' ה' ויקראו סדר פטום הקטורת יחד בכונה הנזכר יעשה רושם גדול למעלה אם יהיה אחר חצות לילה כנזכר ואמנם זהו מה שצריך לקרות בשעת הנזכר אחר חצות לילה אחר שתגמור הס' הנזכר תאמר פרשת ויאמר ה' אל משה קח לך סמים נטף ושחלת וחלבנה סמים ולבונה זכה בד בבד יהיה ותאמר אותו ג' פעמים ישר ואחר כך ג' פעמים הפוך כזה יהיה בבד בד זכה ולבונה סמים וחלבנה ושחלת נטף סמים לך קח משה אל ה' ויאמר. ואח"כ תאמר גם כן אותיות הפסוק למפרע ג' פעמים ותנקד האותיות בנקודת תיבות אלו הד' והם נטף שחלת וחלבנה ולבונה וכשיושלמו תחזור מתחלתן לסופן זה סדרן: יהיה דבב דב הכז הנבלו מימס הנבלחו תלחשו פטן מימס כל חק השמ לא הוהי רמאיו: